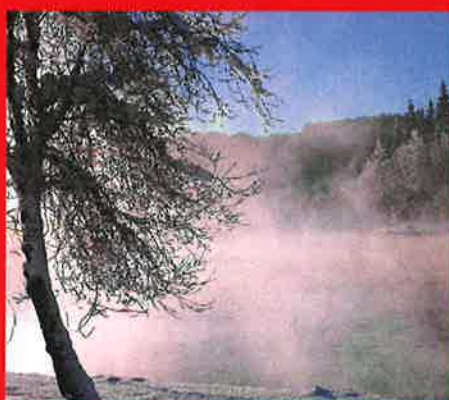

Budsjett 2024, Økonomiplan 2024-2027

Hemnes kommune
Skaper glede mellom smul sjø og evig snø

Formannskapets behandling av sak 91 /2023 i møte den 28.11.2023:

Behandling

Kommunedirektøren, Økonomisjefen, Kommunalsjefene og Enhetsledere orienterte og besvarte spørsmål.

Representantene i Formannskapet presenterte sine høringsuttalelser.

Høringsuttalelsene ble diskutert.

Ordfører satte frem følgende forslag: Kommunedirektørens forslag til budsjett 2024 og økonomiplan 2024 – 2027 oversendes Kommunestyret uten endringer. Høringsuttalelser vedlegges og forslag fremmes i kommunestyret.

Votering

Ordfører sitt forslag til innstilling ble enstemmig vedtatt. (6 - 0)

Representanten Christine Trones, H ble innvilget permisjon fra kl. 1300 under debatten.

Vedtak

Kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 og økonomiplan 2024 – 2027 oversendes Kommunestyret uten endringer. Høringsuttalelser vedlegges og forslag fremmes i Kommunestyret.

Innholdsfortegnelse (2024-2027)

Kapittel 1 Vedtak	1
Kapittel 2 Mål og rammer	15
Kapittel 3 Lov og forskrift	27
Kapittel 4.1 Økonomisk oversikt drift	29
Kapittel 4.2 Bevilgningsoversikt drift	30
Kapittel 4.3 Oversikt lånegjeld	32
Kapittel 4.4 Noter til nettorammer	33
Kapittel 4.5 Noter til vesentlige inntekter og utgifter	39
Kapittel 5.1 Investeringsplan 2024-2027	47
Kapittel 5.3 Noter til investeringsplan 2024-2027	49
Kapittel 6 Tilskuddsordninger	56
Kapittel 7 Fondsbevegelser disposisjonsfond	57

Kapittel 1 Vedtak

(1) Budsjett 2024, Økonomiplan 2024-2027

Budsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 vedtas med de netto driftsrammer som framgår av tabellen under, samt investeringsbudsjett som vist i kapittel 5.1.

NETTO RAMMER	N	B2024	B2025	B2026	B2027
POLITIKK	1	4 723	5 052	4 723	5 052
K.DIR OG STAB	2	45 709	45 545	40 623	36 676
OPPV. OG FAMILIE	3	141 357	138 027	136 651	136 148
SAMFUNN	4	64 797	66 408	64 910	64 810
HELSE OG OMSORG	5	203 521	204 028	203 540	203 464
VILLMARKSNETT	6	0	0	0	0
Sum		460 107	459 060	450 447	445 150

(2) Lån til investeringer

Lån til investeringer kr 30 184 000.

Tekst	2023	2024
Vann	Kr 9 925	Kr 12 825
Avløp	Kr 3 500	Kr 3 500
Uspesifiserte lån	Kr 19 874	Kr 13 859

(3) Delegert myndighet og fullmakt

Delegert myndighet er fastsatt i delegeringsreglementet og finansreglementet.

Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å regulere budsjett til leie av egne lokaler mellom enhetene.

Kommunedirektøren delegeres fullmakt til å regulere budsjett for pensjonspremie og premieavvik.

(4) Betalingssetser for kommunale barnehager

Tekst	01.01.2022	01.01.2023	01.01.2024	01.08.2024
Opphold 5 dager pr uke	Kr 3 315	Kr 3 000	Kr 3 000	Kr 1 500
Opphold 4 dager pr uke	Kr 2 652	Kr 2 400	Kr 2 400	Kr 1 200
Opphold 3 dager pr uke	Kr 1 989	Kr 1 800	Kr 1 800	Kr 900
Opphold 2 dager pr uke	Kr 1 326	Kr 1 200	Kr 1 200	Kr 600
Opphold ekstradag (ingen søskenmoderasjon)	Kr 265	Kr 260	Kr 260	Kr 260
For sen henting i barnehage – gebyr pr påbegynt kvarter	Kr 130	Kr 130	Kr 130	Kr 134

- Betalingssetser for kommunale barnehager skal være maksimalpris
- Søskenmoderasjon 50 % fra 2. barn og 75 % fra 3. barn
- Det beregnes 11 betalings måneder der juli er betalingsfri måned

(4 a) Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage

Barn 2: 50 % moderasjon

Barn 3: 75 % moderasjon

(5) Driftsstøtte til private barnehager

I 2024 avsettes kr 0 til kommunal drift og støtte private barnehager.¹

(6) Betalingssetser for skolefritidsordningen (SFO)

Plass	Sats pr måned 2023	Sats pr måned 2024	Tid
Helplass	Kr 3 017	Kr 3 144	07:00-16:30
Halvplass	Kr 1 567	Kr 1 634	inntil 12 timer pr. uke
Halvplass elever 1. klasse*	Kr 0	Kr 0	inntil 12 timer pr. uke
Halvplass elever 2. klasse	Kr 0	Kr 0	inntil 12 timer pr. uke
Tilleggsplass (tillegg pr. mnd.)	Kr 314	Kr 327	
Dagplass	Kr 432	Kr 450	07:00-16:30
For sen henting i SFO – gebyr pr. påbegynt kvarter	Kr 129	Kr 134	

¹ Frikult barnehagen avvikles 2024

(6 a) Søskenmoderasjon mellom SFO og barnehage

Barn 2: 50 % moderasjon

Barn 3: 75 % moderasjon

*Regjeringa har innført ei nasjonal ordning med 12 timer (halv plass) gratis SFO for elever på 1. trinn fra og med høsten 2022. Og for både 1. og 2. trinn fra 2023.

(7) Betalingssetser for folkebadene – ordning gratis folkebad fortsetter

(8) Egenandel kulturskolen

Kulturskolen	2023 skoleår /semester	2024 skoleår/semester
Voksne	Kr 5 705/ 2 853	Kr 5 945 / 2 973
Barn	Kr 2 600 / 1 300	Kr 2 709 / 1 355
Søskenmoderasjon og moderasjon flere aktiviteter	50 %	50 %
Instrument leie	Kr 822 / 411	Kr 857 / 428
Korpsmedlemmer	50 %	50 %
Gruppeundervisning	Kr 1 780 / 890	Kr 1 855 / 927
Materialkostnader sang	Kr 154	Kr 160
Materialkostnader kunst	Kr 360	Kr 375

(9) PROSEDYRE FOR Utleielokaler i Hemnes Kommune

Gjelder alle kommunale utleielokaler-bygg-omsorgsboliger. *Ansvarlig leietaker må være over 18 år.*

Rådmannen administrerer utleie av kommunale utleiearealer, og har delegert til TEK å utføre denne oppgaven.

Rådmannen utarbeider prosedyre for slik utleie som sikrer at kommunestyrets vedtak på priser blir fulgt opp for alle kommunens utleiearealer. Prosedyren skal sikre ens prosess og lik behandling for alle, samt at utleielokaler gjøres tilgjengelige for kommunens innbyggere der hvor det er forenelig med kommunens egen bruk av lokalet.

SØKNAD OMSORGSBOLIG:

Søknaden skrives på søknadsskjema for omsorgstjenester, leveres tildelingskontoret som behandler søknaden. Tekniske tjenester skriver kontrakt og fakturerer.

SØKNAD OM TILDELING KORTTIDSBOLIG:

Søkes på eget skjema til kommunen. Tek behandler, og tildeler. Kontrakt og fakturering ordnes av Hemnes boligstiftelse.

SØKNADER UTLEIELOKALER:

All søknad om leie skal gjøres i BookUp, - også internt leie.

Leie av møtelokaler og kantine HOM /KOM som ikke ligger i BookUp, skal søkes om på skjema.

For internt leie kan disse bookes pr. mail. Det skal opplyses om ansvarlig for leiet, antall deltakere og leiets formål.

Idrettsbygg:

Fast/ukentlig leie av hall, gymsal og basseng har søknadsfrist 30 mai og tildeles først i juni for kommende skoleår. Ledig tid tildeles til enhver tid etter dette, og enkeltutleie av hall og gymsaler kan forekomme i sommerferien.

Basseng:

Sesongleie søkes om innen 30 mai – og tildeles først i juni – for kommende sesong.

Bassengene fylles med vann 1 september, og livredningskurs/-prøve gjennomføres snarest mulig etter dette. Ved leie av basseng skal minst 1 tilstedeværende pr. 15 personer, ha godkjent livredningskurs; teori og livredningsprøve i basseng må gjennomføres hvert år.

Folkebad og utleie åpner uke 38. Folkebad avsluttes til 1 mai – mens annet utleie pågår til 31 mai.

Bassengene holder stengt i henhold til skoleruten, slik at nødvendig vedlikehold kan gjennomføres.

Konfirmasjoner:

Søknader om leie av lokaler til konfirmasjon må være levert innen 30. August, og trekning gjøres først i september, av hvem som får leie kommende skoleår. Søkere som ved trekning har fått avtale om leie av lokaler, kommer foran annet utleie.

Kulturskolen:

- skal innen 30 mai ha skissert sine behov for leie av lokaler inneværende skoleår, slik at dette kan tilpasses best mulig med øvrig utleie. Deres leie kommer foran annen gratisleie, men kan måtte vike for annen kommunal bruk av lokalet, og for betalt utleie.

Fast leie av lokaler:

Kor, korps, organisasjoner o.l. som ønsker fast ukentlig leie av lokaler, må søke om dette innen 30 mai, for inneværende skoleår. De som ønsker leie etter voksenopplæringsloven kap.2 (krav om gratis leie), må legge ved dokumentasjon på tilhørighet til studieforbund og godkjent studieplan etter §5 i VO-loven.

Ønskes leie til andre tider og i andre lokaler enn tildelt, må dette omsøkes, og vil bli fakturert.

Skolene:

Gymsaler, kantiner og større samlingsrom inngår i vanlig utleie, og skolen må booke disse gjennom Bookup, ved bruk i utleietiden. Lokaler ved skolene leies ut helger og etter kl. 16.00 på hverdager.

Musikkrom, skolekjøkken, klasserom/spesialrom skal kun brukes til undervisning, og ikke leies ut.

Evt. avvik fra dette, kan gjøres etter administrativ vurdering.

Kantiner omsorgssentrene:

Omsorgssentrene/ beboere har førsterett på gratis leie av lokal kantine, og de legger selv inn i felleskalenderen. Leie til andre aktører søkes om og faktureres av boligkontoret.

Annen utleie:

- tildeles etter først til mølla prinsipp.

Ved inntektsbringende utleie, må gratisutleie vike. Ved store arrangementer kan også betalende leietakere måtte vike. Beskjed om dette skal gis senest 7 dager før. I enkelte tilfeller kan leietaker som må vike, tilbys alternative lokaler eller leietid.

Prioritering ved utleie;

- trukket leie av konfirmasjon + leie til bryllup / dåp
- kommunens eget bruk av lokalet. Skolene har førsterett på bruk av lokaler ved sin skole
- arrangementer som har behov for stort lokale
- betalende utleie
- annet utleie

KONTRAKTER:**Omsorgsboliger:**

- Vedtak gjøres av tildelingskontoret, og det opprettes kontrakt i systemet Facilit.
- saksbehandler og leietaker møtes for kontraktskriving og nøkkelutlevering.
- signert kontrakt legges inn i 360 og Facilit.

Korttidboliger:

- Kontrakt og oppfølging gjøres av TEK for Hemnes Boligstiftelse.

Utleielokaler:

- Søknad/booking gjøres i BookUp, hvor leietaker godkjenner brukervilkårene.
- Leie som er godkjent av utleier, er å anse som en inngått leiekontrakt.
- Nøkler/kort/brikker utleveres (boligkontor/Hemnes skole) etter at bookingen er godkjent i BookUp
- Renholdsavdeling sjekker lokalene før og etter utleien.
- Arbeidsoppgaver i forhold til utleiet (vask, varme, vent, snørydding) legges inn i Facilit

Nytt utleie innen 7 dager, varsles om pr. mail fra boligutleier.

PRISER OG BETALING:

Priser for kommende år, vedtas av kommunestyret ved årsskiftet. Priser utleielokaler er oppgitt i Bookup og på kommunens hjemmeside. Priser omsorgsboliger kan innhentes hos tildelingskontoret og hos boligkontoret.

Ved utleie av gymsal og basseng til personer, lag og foreninger som ikke tilhører Hemnes kommune, doubles utleiesatsene, det betales for alle aldersgrupper.

Fritak /rabatt betaling:

- Beboere ved omsorgssentrene har gratis leie av fellesrom/kantine, til eget bruk.
- All leie til organisert kultur og idrettsaktivitet for barn og ungdom opp til 20 år i regi av lag, kulturgrupperinger og foreninger i kommunen er gratis. Forutsatt at aktiviteten er gratis og åpen for alle i gitt aldersgruppe under 20 år. Dette gjelder også avvikling av terminfestede kamper, turneringer, årsmøte, premieutdeling, avslutning, oppvisning /juletefest og nødvendige møter for å gjennomføre ovenfor nevnte aktiviteter.
- Skolearrangement for barn (klassefest, skoleball ...) er gratis.
- Leie til foreldregrupper ved skolene for 17 Mai-feiring er gratis.
- Bruken av møtelokaler til politisk virksomhet er gratis.
- Leie etter domstolloven §25 er gratis.
- Andre interkommunale eller lokaler aktører som mener de har krav på gratis leie, må dokumentere dette med en skriftlig avtale/bekreftelse fra rådmannen i kommunen.

FAKTURERING:

Fakturagrunnlaget produseres av TEK før den 20 i måneden.

Økonomiavdelingen produserer og sender ut faktura, med forfall betaling den 20 i etterfølgende måned.

(10) Leiepris for alle utleielokaler /utstyr økes med 4,2 % fra 01.01.2024:

Prisgruppe 1	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Bleikvassli - gymsal og garderober	160	154				
Korgen skole – gymsal og garder.	160	154				

Prisgruppe 2	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Hemnes basseng og garderober	396	380				
Korgen basseng og garderober	396	380				

Prisgruppe 3	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Korgen samfunnshus - lille sal	128	123	643	617	910	873
Korgen skole – Black box	128	123	643	617	910	873
Hemnes - miljørom	128	123	643	617	910	873
Bjerka skole - storrom	128	123	643	617	910	873

Finneidfjord ungdomsklubb	128	0	643	0	910	0
---------------------------	-----	---	-----	---	-----	---

Prisgruppe 4	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Bleikvassli samfunnssal	126	123	1 103	1 059	1 382	1 326
Korgen samfunnshus - storsal	126	123	1 103	1 059	1 382	1 326
Korgen skole - minglerom	126	123	1 103	1 059	1 382	1 326
Hemnes skole – Aula	126	123	1 103	1 059	1 382	1 326

Prisgruppe 5	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Bleikvassli kantine og kjøkken	215	206	1 329	1 275	1 607	1 542
Rådhuset Olehall - kantine og kjøkken	215	206	1 329	1 275	1 607	1 542
HOM kantine og kjøkken	215	206	1 329	1 275	1 607	1 542
KOM kantine og kjøkken	215	206	1 329	1 275	1 607	1 542
Svartebukta – scene og toalett	215		1 329	1 275	1 607	1 542

Prisgruppe 6	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Hemnes – Aula, miljørom og kjøkken			1 928	1 850	2 507	2 406
Korgen samf.hus – begge saler og kjøkken			1 928	1 850	2 507	2 406

Prisgruppe 7	Timepris		dagspris		Helgepris 2 dager	
	2024	2023	2024	2023	2024	2023
Hemnes idrettshall og garderober	236	226	1 071	1 028	1 499	1 439
Hemneshallen – større idrettsarrangement med inntekt					5 506	5 284
Hemneshallen – kommersielle formål som messer/konserter..					10 262	9 848

Andre priser	dagspris		Pris pr. gang	
	2024	2023	2024	2023
Enkeltrom/ møterom	290	278		
Kommunestyresalen brukt av eksterne	675	648		
Leie av enkeltgarderober eller toaletter - pr. stykk	300	288		
Tillegg til leie:				
Bruk av projektor			107	103
Enkelt lydutstyr, ved leie av lokaler			235	226
Gulvplater i Hemneshallen			3 985	3 824
Kjøkken – der det er som tilvalg i leie			730	700
Ekstra leiedag - utover 2 sammenhengende dager	546	524		
Ekstra pris ved Offentlig fest/ arr. med inntekter			1 654	1 587

OMSORGSBOLIGER:

Husleie i kommunalt eide boliger som helse- og omsorgstjenesten tildeler økes med 4,2 % fra 01.01.2024. Kontrakter økes med KPI etter ett års leieforhold. Omsorgsbolig økes til markedspris ved ny innflytting i Myraveien, Nordmarkveien, Nermogata og Langliveien.

	2023	2024
Hemnesberget		
Myraveien 1A-D	Kr 7 402	Kr 7 713
Myraveien 2B-I	Kr 7 402	Kr 7 713
Kirkevegen 1A–C, 9 enheter	Kr 8 029	Kr 8 366
Myraveien 2 E109 og E113	Kr 9 519	Kr 9 919
Finneidfjord		
Nordmarkveien 26 A-C	Kr 7 402	Kr 7 713
Korgen		
Aspmoen 44 A-D inkl. strøm	Kr 9 519	Kr 9 919
Bleikvasslia		
Langliveien 10, 12, 16 og 18	Kr 7 402	Kr 7 713
Langliveien 10	Kr 6 168	Kr 6 427
Bjerka		
Nermogata 27 A-C	Kr 7 402	Kr 7 713

Omsorgsboliger med heldøgns pleie og omsorg

Husleie i kommunalt eide boliger som pleie og omsorgstjenesten tildeler økes med 4,2 % fra 01.01.2024. Kontrakter økes med KPI etter ett års leieforhold. [KENT A]

Hemnesberget	2023	2024
Myraveien 2 stor inkl. strøm	Kr 9 206	Kr 9 593
Myraveien 2 liten inkl. strøm	Kr 8 294	Kr 8 642
Korgen		
Aspmoen 44 stor inkl. strøm	Kr 6 733	Kr 7 016
Aspmoen 44 stor ny inkl. strøm	Kr 9 519	Kr 9 919
Aspmoen 44 liten inkl. strøm	Kr 5 798	Kr 6 042

(11) Betalingssatser for helse- og omsorgstjenester

Betalingsatser for helse- og omsorgstjenester økes med 4,2 % fra 01.01.2024:

Praktisk bistand, betalingssatser pr time:

Grunnlag	Maks pr måned	Pr. time 2023	Pr. time2024
0-2 G	Kr 220*	Kr 220	Kr 220*
2-3 G	Kr 1 787	Kr 340	Kr 354
3-4 G	Kr 3 149	Kr 340	Kr 354
4-5 G	Kr 4 331	Kr 340	Kr 354
5 G+	Kr 4 866	Kr 340	Kr 354

*Satsen for 0-2 G pr måned er kr 220 i 2023 og fastsettes i forskrift for 2024.

Det er felles betalingssats pr. time for inntektsgrupper over 2 G, men med ulike maksbeløp/tak.

Betalingsatser for abonnementsordning for beboere i døgnbemannede bolig pr. måned økes med 4,2 % fra 01.01.2024:

Grunnlag	Pr. måned 2023	Pr. måned 2024
0-2 G	Kr 215	Kr 215*
2-3 G	Kr 1 715	Kr 1787
3-4 G	Kr 3 022	Kr 3149
4-5 G	Kr 4 156	Kr 4331
5 G+	Kr 4 670	Kr 4866

*Satsen for 0-2 G pr måned er kr 220 i 2023, og fastsettes i forskrift for 2024.

Salg av mat økes med 4,2 % fra 01.01.2024:

Måltid	2023	2024
Frokost/lunsj/kveldsmat	Kr 42	Kr 44
Middag	Kr 111	Kr 116
Tillegg for matombringning	Kr 12	Kr 13
Matombringning ½ porsjon middag inkl. emballasje	Kr 83	Kr 86

Dagplass økes med 4,2 % fra 01.01.2024:

Type	2023	2024
Dagplass	Kr 176	Kr 183

Utleie av digitale trygghetsalarmer fra 01.01.2024:

Alternativ	2023	2024
Leie pr. måned	Kr 120	Kr 125
Abonnement pr måned [1]	Kr 30	Kr 30
Egenandel for ekstra bruker (med armbånd)	Kr 33	Kr 34
Tillegg for mobil trygghetsalarm	Kr 136	Kr 142
Egenandel for kun mobil trygghetsalarm	Kr 194	Kr 202
Oppstartskostnad som dekker transport	Kr 75	Kr 78
Egenandel ved tap av alarmknapp	Kr 617	Kr 643
Egenandel for montering/demontering av nøkkelboks	Kr 867	Kr 903

[1] Abonnement fastsettes av teleoperatør, for tiden Telenor. Det er byttet abonnement slik at abonnementsprisen reduseres.

Institusjonsopphold

Langtidsopphold:

75 % av folketrygdens grunnbeløp og 85 % av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp.

Korttidsopphold:

Alternativ	2023	2024
Døgnopphold pr døgn	Kr 185	Kr 185
Dagopphold/nattopphold pr gang	Kr 105	Kr 105

Prisene er fastsatt i forskrift. Etter 60 døgn betaler pasienten som ved langtidsopphold. Avlastning er gratis.

Leie av buss:

Alternativ	2023	2024
Pr. km.	Kr 10	Kr 10
Fastpris ved f.eks. handling t/r	Kr 50	Kr 50

(12) Stønadssatser sosialtjenesten

Alternativ	2024
Enslige	
Ektepar/samboere	
Ektepar/samboende – en person i bofelleskap	
Barn 0-5 år	
Barn 6-10 år	
Barn 11-17 år	

Stønadssatser for 2024 fastsettes i januar 2024 (statlige satser).

(13) Skattesatser i Hemnes kommune for 2024

Ved utskriving av forskuddstrekk og forskuddsskatt vedtas følgende satser

Alternativ	Sats
a. Formueskatt	Med høyeste lovlige sats
b. Inntektsskatt for personlige skatteyttere	Med høyeste lovlige sats
c. Inntektsskatt for etterskuddspliktige	Med høyeste lovlige sats
d. Naturressursskatt	Med gjeldende satser

For skatteåret 2024 fatter Hemnes kommunestyret følgende vedtak om eiendomsskatt – jfr. Lov om eiendomsskatt:

A. Virkeområde:

For skatteåret 2024 skal det skrives ut eiendomsskatt på næringseiendom, kraftverk, og kraftnett - jf. § 3 første ledd, bokstav d.

Dette omfatter også alle eiendommer og anlegg som t.o.m 2018 var benevnt som "verker og bruk" i Lov om eiendomsskatt.

B. Eiendomsskattesats:

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2024 er 7 promille, jf. § 11 første ledd.

C. Takstvedtekter:

Takstvedtektene for eiendomsskatt i Hemnes kommune vedtatt i kommunestyret 13. desember 2012 gjeldende f.o.m. 1.1.2013.

D. Terminer:

Skatten skrives ut i 3 terminer à 4 måneder der forfall for første termin er 20. mars, andre termin 20. juli og tredje termin 20. november, jf. § 25 første ledd.

E. Takster:

Gjeldende takster ble fastsatt med virkning for skatteåret 2020 for næringseiendommer og kraftnett (tidl. næringseiendommer og Verker og bruk), skal gjelde i minst 10 år til kommunestyret fatter vedtak om ny alminnelig taksering eller kontorjustering, jf. § 8 A-4. Unntaket er omtaksering ved endringer av betydning på eiendommene, jf. § 8 A-3, pkt 5 og 6.

(14) Gebyrregulativ for plan- og bygningsaker etter plan- og bygningslovens §109.

Grunnbeløpet (G), som danner grunnlag for forskrift for kommunale gebyrer for plansak, utslippssak og byggesak økes med 4,2 % fra 1.1.2024:

Alternativ	2023	2024
Gebyr plansak, utslippssak og byggesak	Kr 1 583	Kr 1 649

(15) Vanngebyr

Abonnementsgebyret økes med 12,5 %, forbruksgebyret økes med 16,8 %. Målerleie økes med 14,7 % fra 01.01.2024:

Alternativ	2023	2024
Abonnementsgebyr vann	Kr 2 279	Kr 2 564
Forbruksgebyr (kr/m3)	Kr 19,49	Kr 22,76

Måleleie tom 39 mm	Kr 516	Kr 592
Måleleie tom 40-150 mm	Kr 891	Kr 1 022
Måleleie > 150 mm	Kr 1 052	Kr 1 207

Alle priser er eks. Mva.

(16) Avløpsgebyr

Abonnementsgebyret økes med 15,3 %, og forbruksgebyret økes med 7,6 % fra 01.01.2024:

Alternativ	2023	2024
Abonnementsgebyr avløp	Kr 3 503	Kr 4 042
Forbruksgebyr (kr/m ³)	Kr 24,87	Kr 26,76

Alle priser er eks. Mva.

(17) Feie og tilsynsgebyrer

Feie- og tilsynsgebyr økes med 8,9 % fra 01.01.2024:

Alternativ	2023	2024
a. Feiegebyr bolig 1 pipe	Kr 679	Kr 739
b. Feiegebyr bolig 2 piper eller flere, pr pipe	Kr 341	Kr 371
c. Beksotfjerning pr gang	Kr 1 091	Kr 1 188
d. Rengjøring ildsted serviceoppdrag inkl. bil (trykkprøving, feiing av fyrkjel m.v.) pr time	Kr 837	Kr 911

Alle priser eks. Mva.

(18) Løypekort snøscooter.

Neste år justeres kortpriser i forhold til regnskapet og kortsalg for 2023.

Alternativ	2023	2024
Sesongkort:	Kr 1 000	Kr 1 000
Helgekort (fredag - søndag)	Kr 300	Kr 300
Ukekort	Kr 450	Kr 450
Dagskort	Kr 200	Kr 200

(19) Renovasjon.

Renovasjonsgebyr 2024

Renovasjonsgebyret består av grunngebyr, matavfallsgebyr og restavfallsgebyr.

Gebyrene for matavfall og restavfall bestemmes ut fra dunkstørrelse.

Hver boenhet pålegges eget renovasjonsgebyr, Jfr Renovasjonsforskriften.

Grunngebyr	kr	3 570
------------	----	-------

Dunkstørrelse	80 l.	140 l.	190 l.	240 l.
Matavfallsgebyr	kr 891	kr 980	kr 1 078	kr 1 186
Restavfallsgebyr	kr 1 610	kr 1 771	kr 1 949	kr 2 144

Andre tjenester:

Egen papirdunk:	kr	429
Dunk tilbake på oppstillingsplass:	kr	636

Rabatter:

Deling av matavfallsbeholder, 10% rabatt:	kr	89
Deling av restavfallsbeholder, 10% rabatt:	kr	178
Hjemmekompostavtale	kr	891

Alle priser er inklusive mva.

Eksempel:

De som i 2022 har standard abonnement, vil i 2024 ha grunngebyr + matavfallsgebyr 80 l. + restavfallsgebyr 140 l. Dette vil utgjøre kr 6 233 i 2024.

SEPTIKGEBYRER 2024: (tømming annet hvert år)

Alle boenheter tilknyttet inntil 4 m3 tank:	Pr. tømming	3 758
Septikgebyr, stortanker:	Pr. tømming	770
Tillegg for traktortømming	Pr. tømming	4 814

Alle priser er inklusive mva.

Fritidsrenovasjon 2024

Fritidsbolig nr 1		1 075
Fritidsbolig nr 2	50% rabatt	538

Alle priser er inklusive mva.

Kapittel 2 Mål og rammer

Kommunestyret ber Kommunedirektøren utarbeide et forslag til årsbudsjett 2024 og økonomiplan 2024-2027 i henhold til mål og rammer (under):

Finansielle måltall

Resultat:

Netto driftsresultat skal innen utgangen av økonomiplanperioden 2024-2027 minst utgjøre 1% av sum driftsinntekter.

Fond:

Disposisjonsfondene skal innen utgangen av økonomiplanperioden 2024-2027 minst utgjøre 3% av sum driftsinntekter

Gjeld:

Lånegjeld, fratrukket lån til videre utlån og lån til selvkost skal innen utgangen av økonomiplanperioden 2024-2027 ikke overstige kr 380 000 000

Finansielle måltall er langsiktig mål for kommunen som ikke kan eller skal løses i et budsjettår. For økonomiplanperioden 2024-2027 er finansielle måltall i kommunedirektørens forslag slik:

Måltall	B2024	B2025	B2026	B2027
Resultatgrad	-2,6%	-2,0%	0,0%	1,1%
Fondsgrad	6,0%	4,3%	4,4%	5,6%
Lån [1]	376 119	391 209	389 031	378 105

[1] Lån til egne investeringer

Resultatgrad

Netto driftsresultat i prosent av sum driftsinntekter ligger under måltall de tre første år av planperioden, men over det siste år. Det forutsetter imidlertid gradvis omstilling og effektivisering i organisasjonen i størrelsesorden kr 20 mill. i løpet av økonomiplanperioden. Dersom renten øker, blir utgiftene raskt større. Det er også usikkert hvordan kraftprisen blir, hva kommunen vil få for konsesjonskraft og utbytte fra Helgelandkraft.

Omstillingsbehovet kan bli større enn lagt til grunn.

Fondsgraden

Disposisjonsfond i prosent av sum driftsinntekter ligger over måltall i hele økonomiplanperioden. Det er netto bruk av disposisjonsfond de to første år og netto avsetning til disposisjonsfond de to siste år. Igjen avhenger dette av omstilling og at inntekter og utgifter utvikler seg som forventet. I disposisjonsfondsreserven er det avsatt kr 15 mill. til å håndtere svingninger i konsesjonskraftinntekter. Det blir i 2023 avsatt 7 mill. til flyktningefond (integreringsstilskudd).

Lån

Lån til egne investeringer unntatt selvkost ligger over mål i 2025 og 2026. Investeringsbehov er høyere enn lånerammer. Det pågår nå et utredningsarbeid på flere store investeringer. Investeringsplan bygger på gjeldende investeringsplan. I 2024 er det forsøkt å holde aktiviteten så lav som mulig 1. halvår. Dette slik at det kan legges fram en samlet oversikt over investeringer i juni 2024.

Rammer

Kommunens økonomiske planlegging skal sikre gode tjenester uavhengig av normale svingninger i rammeforutsetningene.

Inntekter fra kraft utgjør en betydelig andel av kommunens frie inntekter. Kommunen har mye lån med flytende rente. Renten har steget og påfører kommunen økte utgifter. Det er lagt til grunn at rentetoppen nås i 2024 og deretter en svak nedgang. Prisen for konsesjonskraft er for tiden lav. Det er grunn til å frykte vesentlige inntektssvikt (kraft og utbytte) og høyere renteutgifter. Omstilling og effektivisering er nødvendig. Kommunens disposisjonsfond er svært viktige som buffere mot svingninger i utgifter og inntekter og til finansiering av omstillingsprosjekt.

Låneopptak til andre investeringer enn selvkost og lån til videreutlån, kan variere fra år til år, men lånegjelden skal ikke være høyere enn kr 380 000 000 ved utgangen av økonomiplanperioden 2024-2027.

Låneopptak utover rammen for lånegjeld på kr 380 000 000 kan likevel gjennomføres dersom investeringene medfører at samlede driftsutgifter i økonomiplanperioden blir lavere.

Årlige investeringsrammer og låneopptak til selvkostprosjekter følger tiltaksplan for vann og avløp.

Investeringsrammer og låneopptak til selvkostprosjekt skal gjennomføres slik at gebyrer og årlig vekst i gebyrer for innbyggerne blir så lave som det er forsvarlig.

Tabellen under viser utviklingen i lånegjeld unntatt lån til selvkost og formidlingslån.

Lån	B2024	B2025	B2026	B2027
Tak lån ex selvkost	380 000	380 000	380 000	380 000
Lån ex selvkost	376 119	391 209	389 031	378 105
Differanse	3 881	-11 209	-9 031	1 895

I løpet av økonomiplanperioden blir lånegjelden innenfor fastsatt lånetak. Det er mange gode investeringsbehov som ikke kan realiseres som følge av at det ikke er rom for økte renter og avdrag i kommunens driftsbudsjett.

Nye investeringer som påfører kommunen økte renter og avdrag må gi reduksjoner i andre driftsutgifter som er minst like store.

Oppfølging av tilstandsrapporten blir viktig for å identifisere bygninger som kan avhendes, redusere driftsutgifter, egenfinansiering av investeringer og finne fram til de mest økonomisk fordelaktige investeringsprosjekt.

Kommunen skal ta i bruk ny teknologi som kan løse lovpålagte arbeidsoppgaver mer effektivt.

Teknisk:

TEK har datastyring av renholdsoppgaver, bygdrift, ventilasjonsanlegg, vann- og avløp m.m. Dette gir mulighet til fjernstyring, reduserer kjøreutgifter, dokumentasjon av oppgavene og ikke minst gjenfinnbarhet av tiltak som er satt inn. Robotstøvsuger er under utprøving i 2023, evaluering i 2024 vil vise om dette er en metode som kan utvides.

Plan, byggesak og oppmåling/geodata arbeider med basis i kartdata. Kartdata og programvare er i utvikling.

Sammen med Digitale Helgeland vurderes nye måter å gjøre oppgaver på.

I 2024 får vi en

- bedre og mer brukervennlig Gemini
- ny versjon av kartgrunnlagsdata
- planutarbeidelse skal skje etter ny digital plankartstandard

Disse nye versjonene er innarbeidet i driftsbudsjettet, ca kr 150 000. Samarbeid med andre kommuner gir stordriftsfordeler.

Helse- og omsorg:

Helse- og omsorgstjenesten er godt i gang med å implementere velferdsteknologiske løsninger som Helsedirektoratet anbefaler. Hittil har satsingsområdene vært nytt sykesignalanlegg, digitale trygghetsalarmer, elektroniske dørlåser, elektroniske medisindispensere og Somnofy. Somnofy er kontaktløs søvnmonitor som måler søvn, respirasjon, m.m. Neste satsingsområde er digitalt tilsyn for hjemmeboende, samt utvidelse av ordningen med elektroniske medisindispensere. Det skal også satses på bruk av GPS for hjemmeboende.

Fagprogrammet for helse- og omsorgstjenester er koblet opp mot Kjernejournal. Dette gjør at sykepleiere får rask tilgang til viktige helseopplysninger.

I 2023 ble søknadsskjema for helse- og omsorgstjenester digitalt, slik at det kan søkes tjenester via Altinn. Dette ble gjort i samarbeid med Digitale Helgeland. I tillegg jobbes det med å få tatt i bruk SvarUT i fagprogrammet til helse- og omsorgstjenesten, for å kunne sende vedtak på tjenester og brev til tjenestemottakere.

Digitale Helgeland har startet et prosjekt der Hemnes kommune er med, som innbefatter digital hjemmeoppfølging. Dette er et samarbeid mellom kommune og spesialisthelsetjenesten. «Digital hjemmeoppfølging innebærer at hele eller deler av et behandlingstilbud foregår uten fysisk kontakt, der dialog og deling av data mellom pasient/bruker og behandler(e) skjer digitalt.»

Stab:

I 2023 tok vi i bruk et nytt sakshandling- og arkivsystem, Elements. Elements gir oss mulighet til å ta i bruk First Agenda som er en digital møteløsning. First Agenda er integrert med kommunens sak-/arkivsystem, og gir tilgang til publiserte og oppdaterte møtedokumenter til politiske møter. Den vil bli tatt i bruk i 2024. Vi har også tatt i bruk en ny rekrutteringsløsning Webcruiter. Det jobbes nå med å få den integrert i Elements. Når integrering er ferdigstilt har vi en heldigital rekrutteringsløsning.

Oppvekst og familie:

Hele tjenesteområdet tar i bruk det digitale verktøyet Visma Flyt Samspill i det forebyggende arbeidet med barn og unge, og bruk av BTI-modellen. Dette verktøyet lar alle berørte avdelinger og foresatte kommunisere og lagre digitalt rundt samme sak/oppfølging på en trygg og effektiv måte.

Digital Transformasjon

Ledergruppen deltar, sammen med en rekke kommuner i Nordland, i en kursrekke initiert av KS. Målsettingen er todelt: For det første er det viktig å forstå de nye teknologiske mulighetene som Kunstig intelligens (AI) og maskinlæring etc. Det andre målet er å benytte ny kunnskap til å videreutvikle organisasjonen. Vi ønsker at mulighetene ikke kun skal benyttes til å digitalisere eksisterende prosesser, men kunne bidra til at vi kan designe prosessene på en ny og mer hensiktsmessig måte.

Kommunen skal ta betalt for alle varer og tjenester som lovverket og kommunestyrets budsjettvedtak gir anledning til.

Betalingssatser og gebyr framgår av kapittel 1 Vedtak. Administrasjonen vurderer nivået på betalingssatser blant annet ved å sammenligne med nabokommuner. Økninger av gebyr reguleres i lov eller forskrift (selvkost).

Kommunestyret har selv vedtatt at Folkebad skal være gratis. Det er derfor ikke budsjettert med inntekter.

I 2024 legges det opp til at kostnad for drift av snøskuterløyper, dekkes 100 % inn av brukere av løypenettet. Det blir et flerårig selvkostbudsjett. Dette kommer vi tilbake til ved regnskapsårets slutt.

Disposisjonsfond kan benyttes til engangstiltak og tidsbegrensede prosjekt dersom de kan bidra til å nå hovedmålene i kommuneplanens samfunnsdel eller bidra til effektivisering av tjenesteproduksjonen.

Bruk og avsetning til disposisjonsfond er vist i tabellen under:

Disp.fond	B2024	B2025	B2026	B2027
01.01	51 244	37 175	26 052	27 056
Bruk	14 069	11 123	0	0
Avsatt	0	0	1 004	7 402
Netto	14 069	11 123	1 004	7 402
31.12	37 175	26 052	27 056	34 458

I gjeldene økonomiplan (2023-2026) var det vedtatt netto bruk av disposisjonsfond alle år. Kommunedirektøren legger opp til bruk av disposisjonsfond i starten av planperioden og avsetning i slutten av perioden. Det forutsetter omstilling og at inntekter og utgifter blir som forutsatt.

Det skal settes inn økt fokus på hele stillinger i hele kommuneorganisasjonen. (Se til omsorg)

Omsorgstjenestens arbeid med å fremme en heltidskultur, har fortsatt i inneværende år, med stadig bedre resultat. Dette er et viktig arbeid for å sikre kontinuitet i tjenestene, bedre utnyttelse av tilgjengelig arbeidskraft, bedre rekruttering og en lønn å leve av for de ansatte. På grunn av flere uforutsette hendelser og oppgaver i 2023, er ikke systematisk arbeidet med heltidskultur tatt videre i andre enheter.

Renholdsavdelingen har også fokus på heltidskultur, men opplever også ønske om frivillig deltid. Hvis det er behov og det er mulig, tilbys deltidsstillinger.

Temaet heltidskultur tas med jevne mellomrom opp på ledermøter slik at andre deler av organisasjonen kan lære av Omsorgstjenesten.

Hemnes kommune skal gjennom kontinuerlig omstilling sørge for en mer effektiv drift og samtidig tilpasse organisasjon til framtidige behov.

Det sies at digitalisering tidligere var å gjøre det vi allerede gjør, bare raskere, billigere og mer effektivt. Som omtalt tidligere ønsker Hemnes kommune å benytte mulighetene ny kunnskap og teknologi skaper på en offensiv måte. Å gå inn i større omstillinger med bl.a. reduksjon av bygningsareal og flytting av funksjoner, er mer utfordrende. I budsjettprosessen har det vært flere forslag til driftstiltak, enn det som legges fram. Det som legges fram, bærer noe preg av at det

frammes sak i juni 2024 om investeringsbudsjettet inkl. forslag til reduksjon av bygningsareal. Her vil det være viktig å utrede drift og investering i sammenheng.

Framtidens veterinærtjeneste forventes å driftes i andre lokaler og på noe annen måte enn dagens ordning. Det er lagt fram budsjettbehov for veterinærkontor. Da vi ikke kan forvente at dette driftes hjemme hos en evt. ny veterinær.

Hemnes kommune fikk ny organisering per 1.1.2023. Det gjenstår noe arbeide med hovedområde 3 (Samfunn).

I forbindelse med omorganisering fikk Hemnes kommune en ny administrativ ledergruppe. I løpet av 2023 har ledergruppen satt fokus på arbeidet med internkontroll. Hensikten med dette er å få til bedre samarbeid på tvers. I 2024 skal det jobbes med bedre intern rapportering (herunder også økonomirapportering) og oppfølging av politiske vedtak. Med dette vil vi få til bedre felles målforståelse og måloppnåelse.

I tillegg til dette vil vi, som omtalt tidligere, i 2024 fortsette å satse på digitalisering. Det skal utarbeides en ny digitaliseringsplan som gjelder i hele organisasjon. Ambisjonen er å effektivisere driften.

Vi ser også at sammenslåing av enhetene har gjort oss bedre for å håndtere nye reformer gjennom mer hensiktsmessig bruk av ressurser. Dette skal vi fortsette med i 2024.

Svingninger i inntekter og utgifter

Hemnes kommune skal budsjettere med fastrente på lån tatt opp til investeringer, men inngå låneavtaler med flytende rente.

Dersom fastrenteutgifter er høyere enn flytende rente kan differansen avsettes til eget disposisjonsfond (25699044 Fond rentebuffer).

Dersom fastrente er lavere enn flytende rente kan differansen finansieres av disposisjonsfond (25699044 Fond rentebuffer)

I denne økonomiplanperioden er Forward renter, som er markedets forventning til rente, lagt til grunn for beregning av renteutgifter. Renten er nå på det nivå som kommunen forventer skal bli rentetoppen. Dersom renten fortsetter å stige, vil 1% renteøkning utgjør ca 5 mill. i økte renteutgifter. Det er ikke avsatt midler til disposisjonsfond «øremerket» rentesvingninger. Eventuell renteøkning må finansieres av disposisjonsfond, innsparing på andre områder og varig omstilling.

Dersom netto inntekter fra salg av konsesjonskraft er høyere enn kr 10 mill. kan differansen avsettes til fond (25699017 Svingninger i kraftinntekter).

Dersom netto inntekter fra salg av konsesjonskraft er lavere enn kr 10 mill. kan differansen finansieres av disposisjonsfond (2569017 Svingninger i kraftinntekter).

Det er avsatt kr 15 mill. til disposisjonsfondet for svingninger i renteinntekter. Konsesjonskraft for 2024 er ikke solgt slik at eventuelt inntektssvikt er ikke kjent og innarbeidet i budsjett. For 2024 vil avsatte midler på fond sannsynligvis dekke inntektssvikt som følge av lav pris på konsesjonskraft.

Mål enhetene

Sykefravær skal reduseres til 6,5%.

	2022	2023 - pr. september
Kommunedirektør og stab	6,1	7,6
Oppvekst og familie	7,2	8,5
Helse og omsorg	8,8	9,4
Samfunn	9,1	7,8
Hemnes kommune	8,1	8,5

Det er utarbeidet Plan for internkontroll 2023-2024, som har fokus på internkontroll generelt, HMS og sykefraværarbeid. Det har vært jobbet med HMS-paner i alle enheter og på overordnet nivå, årshjul og ROS-analyser. Det jobbes med videreutvikling av rutiner og interne reglement. Det har ikke lyktes å ferdigstille revideringen av Hemnesavtalen, men dette skal følges opp videre. Organisasjonen skal også fortsette å jobbe med nærversarbeid gjennom å bygge godt arbeidsmiljø. Godt arbeidsmiljø øker produktiviteten, trivselen og motivasjonen for arbeidet. Dette kan også bidra til at sykefraværet går ned. Det skal gjennomføres en medarbeiderundersøkelse i 2023, som vil gi retning for dette arbeidet i 2024.

Målet er å nå kommunestyrets målsetting om 6,5%.

Enhetenes netto driftsutgifter skal i løpet av økonomiplanperioden 2024-2027 bli på eller under gjennomsnitt for egen kommunegruppe (KG 6)

Hemnes kommune tilhører kostragruppe 6, 2-10 000 innbygger, middels bundne kostnader og høye frie disponible inntekter. Dersom kommunens utgifter korrigert for utgiftsbehov for tjenesteområder er høyere enn egen kommunegruppe, har kommunen et innsparingspotensiale. I perioden 2018 til 2022 er Hemnes kommunes samlede innsparingspotensiale, teoretisk mulighet til lavere driftsutgifter, redusert fra 21 mill. kroner til 9,2 mill. kroner. Sammenligning med egen kommunegruppe (KG6) er kun mulig når regnskap er avlagt. Det er imidlertid klart at det er nødvendig å tilpasse økte løpende driftsutgifter til løpende inntekter. Netto driftsresultat må forbedres og bruk av fond må reduseres.

Utredninger I

Innspill fra økonomisamling legges ved saksframlegget.

Innspillene blir naturlig del av utviklingsarbeidet, omstillingsarbeidet og kommunedirektørens forslag til økonomiplan 2024-2027. Innspillene blir også viktig grunnlag for saker og prosesser som pågår.

Det bør avsettes tilstrekkelige midler i budsjett 2024 til at faaglige utredninger kan foretas.

På grunn av kommunens økonomiske situasjon vil utredningsarbeid søkes gjennomført innenfor budsjetttramme. Om nødvendig vil det fremmes en sak om tilleggsbevilgning.

Kommunale tilbud som utleie av idrettshall, folkebad, ungdomsklubb mv. skal holdes åpent uavhengig av skoleruten med unntak av sommerferieperioden.

Idrettshall, folkebad og øvrige utleielokaler holdes i dag åpent uavhengig av skoleruten.

Kommunedirektøren bes utfordre Helgeland Museum på mere aktivitet i museumsbyggene i Hemnes.

Det pågår en prosess sammen med Helgeland Museum for å følge opp dette punkt. Målet er å fremme en sak for politisk behandling i første møterunde 2024.

Kommunens forebyggende arbeid overfor barn og unge skal prioriteres.

Tjenesteområdet oppvekst og familie er opprettet for å kunne benytte eksisterende ressurser på en bedre og mer helhetlig og tverrfaglig måte. Det er også for å skape bedre kvalitet i tjenesten, spesielt med tanke på forebygging og tidlig innsats ovenfor barn og unge i kommunen.

Tjenesteområdet har innført metoden BTI (Bedre tverrfaglig innsats/bedre tverrfaglig samarbeid) som arbeidsmetode og samarbeidsmodell for tidlig intervensjon og tverrfaglig samarbeid. Hensikten med BTI er å kvalitetssikre helhetlig og koordinert innsats uten at det blir brudd i oppfølgingen. Det er videre utarbeidet endring i tjenesten slik at vi får bedre muligheter til å benytte ressursene som eksisterer i tjenesteområdet på en mer tverrfaglig og helhetlig måte. Dette er gjort ved å opprette en Familietjeneste. Familietjenesten er et tverrfaglig tilbud til familier med barn mellom 0-18 år (+), og skal fungere som kommunens apparat for å imøtekomme behov for forebyggende tiltak og tjenester/tiltak på 1. linje nivå.

COS-veiledning tilbys fortsatt til alle foresatte av barn som starter i barnehage.

Det er utarbeidet en samarbeidsavtale med Nordland politidistrikt om et tettere og mer systematisk arbeid for å bedre kunne forhindre kriminalitet og legge enda bedre til rette for et tryggere lokalsamfunn. Samarbeidet er planlagt utført gjennom SLT-modellen (samordning av lokale rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak), og implementeres i 2023/2024.

Innsats mot mobbing i hele kommunen og spesielt i skolene skal prioriteres.

Oppfølgingsordningen 2022 er et tiltak fra Statsforvalteren for å bedre resultat og læringsmiljø. Hemnes kommune har fått midler og bistand for å bedre disse områdene. Etter 1. år med analysearbeid startet tiltaksdelen høsten 2023. Oppstarten med felles planleggingsdag for alle skolene i august der jobbing med læringsmiljøet var hovedfokus. Det er fra 01.11 ansatt en prosjektleder som skal jobbe med Dysleksivennlige skoler og læringsmiljø. Det er også inne nye driftstiltak for 2024 for å styrke læringsmiljøet. Alle skolene jobber aktivt for å bedre læringsmiljøet.

Endringer i barnehageloven krever at barnehagene jobber systematisk for å forebygge utestenging og mobbing. I barnehagene i Hemnes kommune er det nulltoleranse mot mobbing, krenkende atferd og utestenging blant barn og voksne. Enheten har utarbeidet og vedtatt en overordnet plan som skal sikre at barn har et trygt og godt barnehagemiljø: "Barns trivsel – voksnes ansvar". Planen ble revidert i 2023.

Skolestruktur

Utrede hva som er mest kostnadseffektivt og samtidig gir best pedagogisk utbytte og kvalitet for våre nåværende og fremtidige elever.'

Dette utredningsoppdraget vil være en del av grunnlaget når saken om kommunale areal og tjenestetilbud legges frem i juni 2024. Norconsult AS utredet skolestruktur i Hemnes kommune i 2019. Videre utredning er ikke foretatt.

Utredninger II

Kommunedirektøren bes utrede i løpet av økonomiplanperioden 2024-2027

- Redusert foreldrebetaling i barnehager og SFO
- Egnede lokaliteter til Kulturskolen
- Skolematordning i ungdomsskolen
- Transport / kollektivtilbud i kommunen
- Tiltak for rekruttering fagfolk

Det er fra statlig hold gitt informasjon om at foreldrebetaling i barnehage skal reduseres med 50% fra høst 2024. Det er pr nå ikke utredet videre redusert foreldrebetaling i barnehager.

Foreldrebetaling for SFO har etter statlige føringer, endret seg. Det er nå gratis kjernetid for 1. trinn og 2. trinn. Det er pr nå ikke utredet videre redusert foreldrebetaling for SFO.

Det ble våren 2021 gjennomført en utredning i forbindelse med skolematordning i skolene i Hemnes. Det ble ikke iverksatt noen ordning pga. kostnadene som lå til grunn.

Egnede lokaliteter til Kulturskolen, inngår i investeringsbudsjett som fremmes i juni 2024, sak for reduksjon av bygningsareal, flytting av tjenester og evt nybygg.

Kommunedirektøren bes se på muligheten for å utvide dagens SFO tilbud til en aktivitetsskole i Hemnes.

Utvidelse av SFO-tilbud til en aktivitetsskole, er ikke utredet.

Det har vært store endringer og føringer fra staten rundt betaling og innhold på SFO i 2022 og 2023. Dette vil ha innvirkning på hvordan man kan organisere et mulig tilbud.

Leve hele livet

Kommunen skal jobbe strategisk med hovedmålene i eldrereformen Leve hele livet.

I løpet av 2 økonomiplanperioder gjennomføres følgende endringer

- Temaet et Aldersvennlig samfunn skal inn i alle kommunale planer og tiltak rettet mot målgruppen
- Det skal jobbes systematisk med tiltak som legger til rette for at innbyggerne i Hemnes kan bo hjemme og ha et aktivt og selvstendig liv så lenge som mulig
- Velferdsteknologi og digitale løsninger skal prioriteres

Det er iverksatt flere tiltak som gir en dreining mot et aldersvennlig samfunn. Det er tiltak som omhandler digitalisering og velferdsteknologi, sosiale møteplasser, transportordning for hjemmeboende og frisklivs- og rehabiliteringstiltak for eldre.

En prosjektstilling over to år skal jobbe med eldres digitale kompetanse, og endringer som vil gjøre Hemnessamfunnet mer aldersvennlig. Kommunen har mottatt tilskudd til store deler av dette arbeidet, og vil søke forlengelse for 2024. Det er gjennomført innbyggerundersøkelse om temaet med god svarprosent, og det er igangsatt datakurs for målgruppen både på Hemnesberget og i Korgen. Eksterne er invitert inn i dette arbeidet, f.eks banken. Utvalg av eksterne styres etter hva innbyggerne sier de trenger å vite mer om. Det er også etablert et samarbeid med HASVO om dagtilbud (lavterskel) til eldre.

Vi som jobber med temaet *et aldersvennlig Hemnes*, har bedt om å få være aktivt med i sentrumsutviklingsprosjektene i kommunen. Noe er i gang og noe er under planlegging.

Fra 01.01.2024 erstattes Leve hele livet med Meld.St.24 Fellesskap og mestring – bo trygt hjemme. Denne meldingen tar dette med levende og aldersvennlige samfunn, tilrettelagte boliger, forebyggende tjenester, bruk av teknologi og pårørendestøtte enda et hakk lenger.

Utredninger

Kommunedirektøren bes utrede i løpet av økonomiplanperioden 2024-2027:

- Legetjeneste og helsestasjon som oppfyller framtidens krav og behov
- Utvikling av hjemmetjenestene – også for Miljøtjenestens målgruppe
- Sosiale møteplasser, både på og utenom omsorgssentrene
- Pårørendestøtte og avlastningstilbud
- Frisklivs-, forebyggings- og rehabiliteringstiltak for alle aldersgrupper
- Miljøterapeutisk tilbud for alle målgrupper, der målet er veiledning, opplæring og bistand for å leve et aktivt og selvstendig liv
- Tiltak for ivaretagelse av Eldres psykiske helse
- Strategiske og praktiske ernæringsstiltak
- Transport / kollektivtilbud

Dette utredningsoppdraget vil være et viktig grunnlag når saken om kommunale areal og tjenestetilbud legges frem i juni 2024.

I 2024 skal det gjøres en utredning av fremtidens helse- og omsorgstjenester, som omfatter de fleste av punktene som er nevnt i plan for utredninger. Selve utredningen har tittelen "Hemnes kommune - fremtidens helse- og omsorgstjenester", og i løpet av våren 2024 vil de foreligge en rapport på hvordan kommunen best kan møte utfordringer med den demografiske utviklingen, og forventet mangel på helsepersonell. Utredningen omfatter hele helse- og omsorg inkludert legetjenestene, helsestasjon, hjemmetjenesten, psykisk helse, avlastningstilbud og fokus på forebyggings- og rehabiliteringstiltak. Målet er å ruste kommunen for å møte fremtidens utfordringer, og vil danne grunnlag for videre plan innenfor disse områdene.

Miljøterapeutisk tilbud for alle målgrupper, der målet er veiledning, opplæring og bistand for å leve et aktivt og selvstendig liv er et aktivt satsningsområde både gjennom miljøtjenesten som yter bistand til mennesker med nedsatt funksjonsevne og frisklivscentralen som gir tilbud til alle kommunens innbyggere. Miljøtjenesten skal være med i etablering av nettverk i Helgeland i 2024 for kvalitet i tjenesten til utviklingshemmede, i regi av utviklingssenteret og RKK. I tillegg til dette skal miljøtjenesten delta i ett forskningsprosjekt om helsedirektoratets veileder, gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming.

I løpet av 2024 vil frisklivscentralen, fysioterapitjenesten og tildelingskontoret organiseres i et nytt team som heter mestrings- og vurderings team (MOV). Teamet vil ha fokus på forebygging og tidlig innsats, og vil kartlegge henvendelser om bistand med fokus på at den enkelte skal ivareta egen helse lengst mulig.

Høsten 2023 startet kommunen "Gullruten", som er et transporttilbud til hjemmeboende eldre der de kan følge en handelsrute noen ganger i uken for å komme seg til nærsentra. Tilbudet er fortsatt under etablering, og er startet med bakgrunn av svar fra innbyggerundersøkelse. På grunn av den økonomiske situasjonen er dette tiltaket ikke foreslått videreført i 2024.

Næring, utvikling og gode kommunale tjenester

Næringsutvikling, etablering av arbeidsplasser og tett oppfølging av lokalt næringsliv skal ha særlig oppmerksomhet.

Dette gjøres blant annet gjennom:

- Styrke egen nærings- og plankapasitet
- Samarbeid med Nordland fylkeskommune
- Samarbeid med Ranaregionens næringsforening / Venture North – Invest in Rana Region
- Samarbeid med Okstindan natur og kulturpark
- Innsatsområder
 1. Arbeid for å få etableringer i Hemnes (akkvisjon)
 2. Kompetanse, nyskaping og samhandling
 3. Stedsutvikling

Vi ser en god dynamikk mellom private plankonsulenter, tiltakshaver/grunneier og Hemnes kommune som planmyndighet. Plankompetansen som er bygget opp i 2022 og 2023, gjør oss rustet til flere planbehandlinger i 2024. Vi søker fortsatt veiledning via RKK (Regionalt kompetansesenter) og vi deltar i faglige nettverk. Evnen til selvkost via gebyrfinansiering, er vanskelig. Fordi det er ikke tilstrekkelig antall private planer som skal gjennom kommunal behandling.

Innen utgangen av 2027 skal antall sysselsatte i næringslivet økes med 150.

Innen utgangen av 2025 skal Hemnes kommune ha 5 000 innbyggere.

Ved utgangen av økonomiplanperioden (2024-2027) skal 4 mill. av konsesjonsavgiften årlig brukes til næringsformål.

Målsetningen om økt sysselsetting er blitt betydelig vanskeligere fordi kommunen har mistet mange arbeidsplasser i løpet av 2023. Omstillingsprosjekter i samarbeid med Nordland fylkeskommune og staten vil jobbe aktivt for å snu utvikling og skape vekst i næringslivet. Det fremmes en sak for kommunestyret 7.11.23. Saken belyser problemstillingene og foreslår å sende en søknad om omstillingsbistand på 100 mill. kr.

Kommunen har mottatt mange flyktninger som bidrar til å opprettholde befolkningen på kort sikt. Imidlertid vil nedleggelsene av hjørnesteinsbedrifter i kommunen påvirke befolkningsutviklingen negativt.

Omstillingsprosjektet med Nordland Fylke (Næringsutvikling i Hemnes) videreføres i 2024, med ekstern finansiering kr 2,8 mill. Prosjektet har egen lokal prosjektleder og samarbeider bl.a. med Bygdeutvikler.

Det forutsatt at kommunen vil motta omstillingsmidler fra staten i hele planperioden med eksternt bidrag på kr 10 mill. per år. Midlene finansierer nye stillinger innenfor næringsarbeid og tilskudd til næringsliv. Midlene må brukes i henhold til statlig omstillingsprogram.

Samarbeidet med Venture North videreføres til juni 2024. Gjennom engelsk webportal og aktive, profesjonelle støttespillere når vi her ut til store næringsaktører over hele verden. Mål er bl.a. nyetableringer, arbeidsplasser, økt oppdragsmengde i lokal verdikjede, samt bidrag til lokal stedsutvikling.

Egen prosjektstilling innen kultur er opprettet fra og med 2023, og samarbeidet mellom kommunen og ONK videreføres med felles mål om å skape gode og attraktive lokalsamfunn.

Kommunen har redusert kjøp av tjenester fra ONK med kr 250 000 til kr 250 000. Spesielt innenfor satsning på reiseliv kan ONK bistå i omstillingsarbeidet videre.

På bakgrunn av rapporten fra Sweco (2022) legges det fram et innspill til plan for vedlikehold av kommunale veier;

Et langsiktig mål er: Etablering av egen budsjettpost til dekkevedlikehold på 2,4 mill årlig,

God standard på kommunale veier er sentralt både i forhold til næring og bostedsutvikling.

I kommunestyret i mars 2022 fikk vi presentert en tilstandsrapport fra Sweco, som omhandlet tilstand og vedlikeholdsetterslep på veinettet i Hemnes kommune.

Tilstanden på det asfalterte veinettet er svært dårlig. (Lavstandardvei)

Det asfalterte veinettet har et vedlikeholdsetterslep på 31,6 millioner.

Rapporten kommer med klare anbefalinger om å avsette midler til dekkevedlikehold (2,4 mill årlig) for å unngå økning i vedlikeholdsetterslepet og unngå at veistandarden blir ytterligere forverret.

Settes det ikke av midler til vedlikehold av vei, vil det bli en betydelig økning i fremtidige kostnader for Hemnes kommune.

Status på arbeid med vei jfr. Sweco sine anbefalinger, legges fram i TMU tidlig i 2024. Svak gjennomføringsevne i 2023 skal ikke forplante seg over i 2024, da fagkompetanse og bemanning er bedre rustet i 2024. Det er framlagt forslag til driftstiltak pga. økte drivstoff- og leasingpriser. Budsjettregulering 2023 og ny bevilgning for 2024 vil sikre framdrift. Prisøkning i markedet kan bidra til at vi får mindre løpemeter ny vei for samme kronebeløp framover (gjelder arbeider som utføres av eksterne).

Sosial infrastruktur

Planlegging og utvikling av møteplasser i kommunen (attraktiv kommune) skal prioriteres.

Gjennom lokale utviklingsprosjekt, samarbeid på tvers av enheter og med eksterne aktører, skal det jobbes med stedsutvikling og attraktive lokalsamfunn. Det vil bli brukt ressurser på oppfølging av Tippemidlene med ønske om å utnytte ordningen i større grad, bl.a. for å etablere flerbrukshall i Korgen.

Statkraftbygget (rådhuset) vedtas avhendet i innen utgangen av økonomiplanperioden 2024-2027 og erstattes med egnede lokaler (egne eller leide lokaler)

Det frammes sak i juni 2024 om kommunale areal og tjenestetilbud, inkl. forslag til reduksjon av bygningsareal. Statkraftbygget er med i denne vurderingen.

Kommunedirektøren utreder om det er mulig å erstatte samfunnshuset i Korgen i økonomiplanperioden 2024-2027 med flerbrukshus (eget eller i leide lokaler).

Det frammes sak i juni 2024 om kommunale areal og tjenestetilbud inkl. forslag til reduksjon av bygningsareal. Samfunnshuset er med i denne vurderingen.

Areal

Kommunen skal prioritere tiltak for å stimulere til økt boligbygging og tilflytting. Hemnes kommune er midt på Helgeland. Arbeide aktivt for å bli en enda mer attraktiv pendlerkommune.

Hemnes kommune skal ha kostnadseffektive, energieffektive og funksjonelle lokaler som gir godt bomiljø og godt arbeidsmiljø som gir bolyst.

Tilstanden på bygningsmassen er av en sånn befatning at kostnadseffektive nybygg skal vurderes opp mot vedlikehold av eksisterende bygg. Vurdere kostnader ved leie av lokaler istedenfor å eie lokaler.

Tilgjengelighet av lokalene kommunen disponerer skal økes.

Tjenesteproduksjonen skal organiseres effektivt ut fra brukernes behov.

Kommunen skal i løpet av neste 2 økonomiplanperioder redusere antall kvadratmeter som benyttes i tjenesteproduksjonen til normtall.

For eksempel:

Kontorarbeidsplass 6 kvm

Uteareal skoler 100 elever 5 000 kvm/100-300 elever 10 000 kvm

Fellesareal skoler

Tilpasset størrelse klasserom

Tilpasset størrelse på kontorlokaler til administrasjon

Gjennom reduksjon av areal vil vedlikehold pr m² økes. Kommunen skal i tillegg prioritere vedlikehold av bygg som skal brukes i tjenesteproduksjon vedtatt i utredninger som kommunestyret har bestilt.

Det frammes sak i juni 2024 om investeringsbudsjettet inkl. forslag til reduksjon av bygningsareal.

Kapittel 3 Lov og forskrift

Hemnes kommune er pålagt å budsjettere etter prinsippene nedfelt i "Lov om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven)", femte del Økonomi, kapittel 14 Økonomiforvaltning (§§ 14-1 – 14-5):

<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83>

Kommunens behandling av økonomiplan og årsregnskap er regulert i "Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner m.v.":

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-07-714?q=forskrift%20om%20%C3%A5rsbudsjett>

Forskriften baserer seg på det såkalte anordningsprinsippet. Dette prinsipp tilsier at regnskapet og budsjett skal belastes og godskrives med utgifter og inntekter det året de oppstår.

Kommunestyret vedtok i 03.11.2016 kommunens gjeldende Budsjett og økonomireglement (K-sak 58/16).

Hovedprinsippene for årsbudsjett og økonomiplaner er:

1. Årsbudsjett skal være i balanse. Alle inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger skal være endelig disponert eller avsatt til bruk i senere budsjetter. Pliktige avsetninger og fordeling av underskudd skal være dekket inn. Over-/underskudd i særregnskapet skal tas hensyn til.
2. Alle investeringer skal være finansiert.
3. Det er ulovlig å budsjettere med underskudd.
4. Årsbudsjettet er en bindende plan.
5. Formannskapet innstiller budsjettsaken til kommunestyret. Dette gjelder årsbudsjett, økonomiplan og senere endringer og konsekvensutredninger. Det er ikke krav om enstemmighet. Alternative forslag kan fremmes, men alle krav skal være fullstendig, jf. balansekrav og krav til inndecking.
6. Forslaget som er framsatt og stemt over i formannskapet skal legges ut til offentlig ettersyn før kommunestyrets behandling.
7. Minstekravet til ettersyn er 14 dager.
8. Årsbudsjett og økonomiplan skal vedtas innen januar.
9. Fylkesmannen foretar lovlighetskontroll av budsjettet.
10. Dersom kommunestyret har vedtatt å fastsette et budsjett uten at alle utgifter er dekket, utløser dette en betinget kontroll. Det samme gjelder dersom en har vedtatt å fordele underskudd over flere år, eller at en ikke følger vedtatt inndeckningsplan.
11. Hvis kommunen er underlagt betinget kontroll skal departementet godkjenne låneopptak og langsiktige leiekontrakter. I tillegg har kommunen plikt til å informere omverdenen om situasjonen.
12. Årsbudsjettet skal foreligge som dokument 15. januar budsjettåret.
13. Økonomiske oversikter skal sendes fylkesmannen senest 1. mars.
14. Budsjettendringer kan ikke foretas etter utløpet av budsjettåret

Budsjettplakaten

1. Løpende utgifter kan kun finansieres av løpende inntekter.
2. Engangsinntekter kan ikke finansiere løpende utgifter.
3. Driftsinntektene må minimum dekke netto finansposter og pliktige avsetninger.
4. Det er ikke tillatt å låne til drift.
5. Sparepenger bør ikke brukes til drift.
6. Kapitalfond kan kun finansiere investeringer.
7. Budsjettårets driftsmidler kan finansiere investeringer.
8. Selvkostområdene påvirker ikke budsjettbalansen.
9. Utgifter som finansieres av øremerkede midler må budsjetteres etter forsiktighetsprinsippet.
10. Inntektene bør indeksreguleres i samme takt som utgiftene.
11. Fullstendighetskravet i kommuneloven ved forslag om budsjettendring er:
 - a. realistisk budsjett
 - b. inndekning/finansiering
 - c. realistiske driftskonsekvenser ved investeringer
 - d. finansielle konsekvenser av investeringer
12. Bruk av fond reduserer renteinntektene i driftsbudsjettet
13. En investering er en anskaffelse av eiendeler som er bestemt til varig eie eller bruk og som er av vesentlig verdi.

Med varig eie menes økonomisk levetid på minimum 3 år.

Med vesentlig verdi menes minimum kr 100.000.

Kapittel 4.1 Økonomisk oversikt drift §5-6

	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Rammetilskudd	-190 220	-184 740	-206 346	-207 120	-210 409	-210 979
Inntekts- og formuesskatt	-116 085	-155 032	-151 685	-151 685	-151 685	-151 685
Eiendomsskatt	-56 200	-61 983	-62 483	-62 483	-62 483	-62 483
Andre skatteinntekter	-45 743	-10 629	-10 629	-10 629	-10 629	-10 629
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-24 662	-16 939	-35 178	-35 146	-35 146	-35 146
Overføringer og tilskudd fra andre	-56 605	-25 304	-37 874	-33 878	-33 764	-33 735
Brukerbetalinger	-20 866	-21 957	-22 022	-21 522	-21 522	-21 522
Salgs- og leieinntekter	-67 008	-82 712	-88 666	-88 638	-88 826	-88 826
SUM DRIFTSINNTEKTER	-577 390	-559 295	-614 881	-611 100	-614 463	-615 004
Lønnsutgifter	310 770	325 531	357 924	357 011	355 477	355 119
Sosiale utgifter	51 896	55 629	67 651	67 001	65 170	64 085
Kjøp av varer og tjenester	129 049	100 609	112 985	109 898	103 228	98 389
Overføringer og tilskudd til andre	69 990	47 480	50 101	48 539	48 539	48 539
Avskrivninger	36 537	28 674	36 167	36 167	36 167	36 167
SUM DRIFTSUTGIFTER	598 242	557 923	624 828	618 616	608 581	602 298
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	20 852	-1 372	9 947	7 516	-5 882	-12 705
Renteinntekter	-2 833	-2 750	-4 940	-4 940	-4 940	-4 940
Utbytter	-7 464	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400
Renteutgifter	12 733	25 957	29 082	26 270	25 850	25 378
Avdrag på lån	21 385	23 067	23 677	24 683	26 280	27 267
NETTO FINANSUTGIFTER	23 820	40 874	42 419	40 613	41 790	42 305
Motpost avskrivninger	-36 537	-28 674	-36 167	-36 167	-36 167	-36 167
NETTO DRIFTSRESULTAT	8 135	10 828	16 199	11 962	-259	-6 567
Overføring til investering	562	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 386	11 976	12 470	12 470	12 470	12 470
Bruk av bundne driftsfond	-14 522	-12 062	-14 600	-13 309	-13 215	-13 215
Avsetninger til disposisjonsfond	305	0	0	0	1 004	7 402
Bruk av disposisjonsfond	-8 867	-10 742	-14 069	-11 123	0	-90
SUM DISPONERINGER ELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-8 135	-10 828	-16 199	-11 962	259	6 567
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Kapittel 4.2 Bevilgningsoversikt drift §5-4

	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Rammetilskudd	-190 220	-184 740	-206 346	-207 120	-210 409	-210 979
Inntekts- og formuesskatt	-116 085	-155 032	-151 685	-151 685	-151 685	-151 685
Eiendomsskatt	-56 200	-61 983	-62 483	-62 483	-62 483	-62 483
Andre generelle driftsinntekter	-70 405	-27 567	-45 806	-45 774	-45 774	-45 774
SUM GENERELLE DRIFTSINNEKTER	-432 911	-429 322	-466 320	-467 062	-470 351	-470 921
Sum bevilgninger drift, netto	417 226	399 276	440 100	438 412	428 303	422 049
Avskrivninger	36 537	28 674	36 167	36 167	36 167	36 167
SUM NETTO DRIFTSUTGIFTER	453 763	427 951	476 267	474 579	464 470	458 216
BRUTTO DRIFTSRESULTAT	20 852	-1 372	9 947	7 516	-5 882	-12 705
Renteinntekter	-2 833	-2 750	-4 940	-4 940	-4 940	-4 940
Utbytter	-7 464	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400	-5 400
Renteutgifter	12 733	25 957	29 082	26 270	25 850	25 378
Avdrag på lån	21 385	23 067	23 677	24 683	26 280	27 267
NETTO FINANSUTGIFTER	23 820	40 874	42 419	40 613	41 790	42 305
Motpost avskrivninger	-36 537	-28 674	-36 167	-36 167	-36 167	-36 167
NETTO DRIFTSRESULTAT	8 135	10 828	16 199	11 962	-259	-6 567
Overføring til investering	562	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne driftsfond	14 386	11 976	12 470	12 470	12 470	12 470
Bruk av bundne driftsfond	-14 522	-12 062	-14 600	-13 309	-13 215	-13 215
Avsetninger til disposisjonsfond	305	0	0	0	1 004	7 402
Bruk av disposisjonsfond	-8 867	-10 742	-14 069	-11 123	0	-90
SUM DISPONERINGERELLER DEKNING AV NETTO DRIFTSRESULTAT	-8 135	-10 828	-16 199	-11 962	259	6 567
FREMFØRT TIL INNDEKNING I SENERE ÅR	0	0	0	0	0	0

Kapittel 4.2 Bevilgninger til budsjettområdende drift § 5-4 2. ledd

	R2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
10 POLITIKK						
Inntekt	-1 085	-1 451	-50	-50	-50	-50
Utgift	4 589	6 387	4 773	5 102	4 773	5 102
Netto	3 503	4 936	4 723	5 052	4 723	5 052
11 KOMMUNEDIREKTØR OG STAB						
Inntekt	-5 182	-5 895	-4 620	-3 895	-3 895	-3 895
Utgift	40 622	50 464	50 329	49 440	44 518	39 571
Netto	35 440	44 569	45 709	45 545	40 623	35 676
12 OPPVEKST OG FAMILIE						
Inntekt	-36 028	-23 897	-43 539	-42 895	-42 820	-42 820
Utgift	167 713	165 205	184 896	180 922	179 471	178 968
Netto	131 685	141 308	141 357	138 027	136 651	136 148
16 SAMFUNN						
Inntekt	-65 035	-50 884	-62 339	-59 253	-59 431	-59 431
Utgift	136 828	110 121	127 136	125 661	124 340	124 240
Netto	71 793	59 237	64 797	66 408	64 910	64 810
19 HELSE OG OMSORG						
Inntekt	-38 989	-28 319	-33 488	-33 419	-33 390	-33 361
Utgift	213 324	214 640	237 009	237 447	236 930	236 825
Netto	174 335	186 321	203 521	204 028	203 540	203 464
20 VILLMARKSNETT						
Inntekt	-3 097	-2 811	-2 980	-2 980	-2 980	-2 980
Utgift	3 097	2 811	2 980	2 980	2 980	2 980
21 PENSJON SKATT FINANS						
Inntekt	-498 118	-505 633	-542 302	-538 567	-530 639	-531 299
Utgift	81 461	69 262	82 195	79 507	80 191	86 149
Netto	-416 657	-436 371	-460 107	-459 060	-450 447	-445 150

Kapittel 4.3 Oversikt lånegjeld

LÅNEGJELD TIL INVESTERINGER		B2024	B2025	B2026	B2027
Lån ex selvkost	01.01	379 285	376 119	391 209	389 031
Låneopptak ex selvkost		13 859	32 837	16 719	8 679
Avdrag ex selvkost		-17 024	-17 748	-18 896	-19 606
Lån ex selvkost	31.12	376 119	391 209	389 031	378 105
Lån selvkost	01.01	148 211	157 884	166 023	171 540
Låneopptak selvkost		16 325	15 075	12 900	12 900
Avdrag selvkost		-6 653	-6 935	-7 384	-7 661
Lån selvkost	31.12	157 884	166 023	171 540	176 778
Sum lånegjeld egne og selvkost		534 003	557 232	560 571	554 883

FORMIDLINGSLÅN		B2024	B2025	B2026	B2027
Lånegjeld	01.01	54 444	52 887	50 972	48 999
Opptak		0	0	0	0
Avdrag		-1 557	-1 915	-1 973	-2 033
Lånegjeld	31.12	52 887	50 972	48 999	46 966

Kapittel 4.4 Noter til nettorammer

Note Kommunedirektør og stab

Omfatter kommunalsjefer, kirken, fellesoppgaver, ungdom, kultur og fritid og har en nettoramme på kr 45 709 000.

Note Politikk

Politikk har i 2024 fått en nettoramme på kr 4 723 000.

Kapittelet omfatter budsjett til politisk virksomhet (kommunestyret, politiske utvalg og kontrollutvalg), Indre Helgeland regionråd, revisjon, støtte til politiske partier og kontrollutvalgssekretariat. Budsjett til vennskapsarbeid er flyttet fra Fellesutgifter til politikk. Budsjett til vennskapsarbeid er kr 34 700. Budsjett til regnskapsføring HKFR er overført til kapittel 113 Kirken som ligger under Kommunedirektør og stab.

Utgifter til lønn og godtgjørelser er beregnet iht. K-sak 16/93 satser for ledere/møtegodtgjøring i Hemnes kommune, antall utvalg, råd og møter. Støtte til politiske partier er økt med 4,2%. I 2023 og 2025 og 2027 er det valgår som øker utgiftsbehovet. Det er avsatt kr 53 500 til eldredag i budsjett for eldreråd (økning 4,2%). Budsjett til kontrollutvalgssekretariat kr 274 000.

Note Kirken HKFR

Kirken HKFR har i 2024 fått en nettoramme på kr 5 089 600.

I rammen ligger husleie menighetshus kr 29 600, kjøp av regnskapstjenester til HKFR kr 235 000 driftstilskudd til HKFR kr 4 825 000. Driftstilskudd i 2023 var opprinnelig budsjettert med kr 3 926 600. I februar 2023 ble driftstilskuddet økt med kr 600 000 og senere med kr 100 000 til forsøket med ett fellesråd for to kommuner. Økningen i driftstilskudd fra budsjett 2023 (regulert) til Budsjett 2024 til HKFR utgjør 5,81%.

Note Kultur og fritid

Ungdom kultur og fritid har fått en nettoramme på kr 3 638 765.

I rammen ligger tilskudd til lag og foreninger, kulturformål, Klemetspelet, Hemnes jazzfestival, kulturpris, dirigentlønn, skolemusikk, 17. mai arrangement, kulturvern/museer og «God oppvekst». Tilskudd er økt med 4,2%. På dette kapittelet er det budsjett til kulturkonsulent i 100% stilling.

Note Fellesoppgaver

Kommunedirektøren og stab har fått tildelt en nettoramme på kr 38 215 348.

Kapittelet omfatter kommunedirektørens stab, økonomi/regnskap, lønn og personal, post/arkiv, IKT drift, arbeidstakerorganisasjoner, ungjobbordningen, folkehelsearbeid, fellesutgifter og reserverte tilleggsbevilgninger.

Staben er midt i et generasjonsskifte. Flere ansatte vil gå av i løpet av 2024. Det skal derfor opprettes en stilling som økonomimedarbeider i staben. Stillingen vil bli delfinansiert av NAV. Vi har en ukrainsk

flyktning i praksis som kan være en ressurs her. Arbeidsoppgavene vil være oppfølging av budsjett, regnskap og utvikling av økonomirutiner.

I forbindelse med digitalisering skal det opprettes en stilling på IKT. Hensikten er å utnytte de mulighetene som ligger innenfor digitalisering til å bygge en mer fremtidsrettet og effektiv administrasjon. Stillingen er plassert i staben, men skal støtte alle enheter med digitalisering.

Vi skal også opprette 50 % stilling som kjøretøykoordinator i sentraladministrasjonen. Kjøretøykoordinator får ansvar for anskaffelse og avhending av kjøretøy, konkurransegrunnlag kjøp eller leasing, kontakt med verksted, vedlikehold, service og reparasjon, økonomistyring og fakturabehandling. Dette vil være et effektiviseringstiltak da innsparing i drift av kjøretøy medfører reduserte utgifter i enhetene.

Totalt i Hemnes kommune er det budsjettert med 4,1% lønnsøkning og avsatt 6,9 mill. til lønnsøkning som senere skal reguleres til enhetene etter behov.

Lærlinger

Kommunen har en målsetting om å ha to lærlinger pr. 1000 innbygger. Vi har per tiden 10 lærlinger ansatt i kommunen. Kommunen mottar refusjon for deler av lønnsutgiftene. Tilskudd lærlinger er avsatt til bundet driftsfond, som benyttes til finansiering av utgifter til lærlinger.

Stabens budsjett er omfordelt til enhetene som har lærlinger. Dette medføre reduksjon av budsjettet med 750 000 kr.

Note Oppvekst og familie

Tjenesteområdet oppvekst og familie har i 2024 en nettoramme på kr. 141 357 000.

Det har vært jobbet med en ny struktur etter omorganiseringen til oppvekst og familie. Tjenesten vil i 2024 bestå av 5 barnehager, 5 grunnskoler, kulturskole, bibliotek, 4 ungdomsklubber, Hemnes voksenopplæring, helsestasjon, familietjeneste, barnevern og flyktningetjeneste.

Tiltak som er satt inn for å følge opp oppvekstreformen er bl.a. at vi benytter metoden BTI (Bedre tverrfaglig innsats/bedre tverrfaglig samarbeid) i tjenesten. Det tas i bruk verktøyet Visma Flyt Samspill for å effektivisere og dokumentere dette arbeidet på en trygg måte.

Det er videre utarbeidet endring i tjenesten slik at vi får bedre muligheter til å benytte ressursene som eksisterer i tjenesteområdet på en mer tverrfaglig og helhetlig måte. Dette er gjort ved å opprette en Familietjeneste. Familietjenesten er et tverrfaglig tilbud til familier med barn mellom 0-18 år (+), og skal fungere som kommunens apparat for å imøtekomme behov for forebyggende tiltak og tjenester/tiltak på 1.linje nivå. Her har vi samlet fagressurser fra forskjellige avdelinger, med bakgrunn i en mer helhetlig tanke om hjelpetjenestene hvor vi jobber for ett samlet tilbud med "en dør inn". For å oppnå dette er det opprettet et tverrfaglig fordelingsmøte som har oversikt over tiltak og tjenester og som har mulighet til tildeling av tjenester, ut fra behov.

Oppvekstreformen innebærer også at kommunene har fått økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Plasseringer av barn utenfor hjemmet og institusjonsplasseringer er nå kostbare tiltak som ikke kompenseres av staten på samme måte som tidligere. Dette kan medføre økonomiske utfordringer, da det vil ta noe tid for kommune og tjenester og tilpasse seg nye arbeidsmåter og få gevinst av disse.

I rammen er balanseringstiltak "avvikling av kjøkkenassistent" tatt med. Dette er ikke et lovpålagt tilbud. En konsekvens av dette tiltaket er at barna må ha medbragt matpakke. Med tanke på den store innsparingen, vurderes konsekvensen av tiltaket som liten. Videre i rammen er tiltakene knyttet mot oppbemanning etter 2. hovedopptak medtatt. Det er politisk vedtatt at vi skal ha to hovedopptak, og sentralt lovverk sikrer at alle med rett til barnehageplass skal tilbys dette ved hovedopptak. Ved hovedopptak pr 01.01.24. ble det innvilget barnehageplass til 18 nye barn. Balanseringstiltaket "avvikling av søskenmoderasjon" er også medtatt. De sentrale føringene for gratis kjernetid SFO for 1. og 2. klasse, ivaretar bortfall av søskenmoderasjonsordning.

Det er lagt til grunn en bosetting av 50 flyktninger i året. Det er for tiden en stor pågang og et stort behov for å bosette flyktninger. Situasjonen kan likevel endre seg raskt, og det vil gi dramatiske endringer i utgifter og inntekter. Kommunestyret vil avsette 7 millioner kroner fra integreringsmidlene til fond ved utgangen av 2023. Midlene har til formål å ta av for svingninger. På grunn av stor usikkerhet rundt dette vil det være ekstra fokus på oppfølging og økonomistyring av flyktningetjenesten, slik at vi hurtig kan sette inn korrigerende tiltak ved behov.

I tiltak Flyktninger 2024-2027, er det bevilget økt bemanning i Hemnes og Korgen barnehage for å imøtekomme morsmålsstøtte til ukrainske barnehagebarn. En forutsetning er da at ukrainske barn tilbys barnehageplass i en av disse barnehagene.

I tiltak Flyktninger 2024-2027, er det også bevilget til økt bemanning i Hemnes skole og Korgen skole, for å ta imot barn med flyktningsstatus. Det er videre gitt bevilgninger av integrasjonstilskuddet til drift av voksenopplæringen, samt til ekstra ressursbruk ved helsestasjon og barnevern.

Det ligger en forventning om at tjenesteområdet samlet, iverksetter tiltak for effektivisering av kr 1,7 mill. i 2024.

Note Samfunn

Samfunn består av Næring og Tekniske tjenester.

Samfunn har en nettoramme i 2024 på kr 64 797 000.

Note Næring

Næringskapittelet har i 2024 har fått en nettoramme på kr 5 599 930.

Kapittelet omfatter bygdeutvikling, reiselivsrettet arbeid, næringsutvikling, kjøp av tjenester fra Okstindan natur- og kulturpark (ONK) og samarbeidsprosjekt med Nordland fylkeskommune. NFK samarbeidet omfatter en styrket næringslivssatsing i Hemnes gjennom et omstillingsprosjekt med formålet å bedre utviklingsevnen, styrke næringslivssatsingen og skaffe flere robuste arbeidsplasser i Hemnes slik at kommunen er attraktiv for næringsetableringer og som bostedskommune.

Til Venture North er det avsatt kr 250 000 i 2023 til medlemskap til juni 2024. Tilskudd fra Nordland fylkeskommune til omstillingsprosjekt er budsjettet med kr 2,8 mill. i 2024.

Årlig kjøp av tjenester fra ONK er redusert med kr 250 000 til kr 250 000.

Det forutsatt at kommunen vil motta omstillingsmidler fra staten i hele planperioden med eksternt bidrag på kr 10 mill. per år. Midlene finansierer nye stillinger innenfor næringsarbeid og tilskudd til næringsliv. Midlene må brukes i henhold til statlig omstillingsprogram.

Note Enhet for Tekniske tjenester

TEK har i 2024 en nettoramme på 56 095 000. Det er en økning på ca. 3,4% fra 2023.

På personalsiden er utfordringen i 2024 å lære opp nyansatte til å effektivt kunne utføre sine oppgaver. Det vil også være svært viktig å beholde de ansatte og sørge for gode arbeidsmiljø og lite sykefravær. Vi tar del i samfunnsoppdraget som kommer i kjølvannet av bedriftsnedleggelse i kommunen, ved å kunne tilby ca. 3 ansatte derfra engasjement på TEK.

Budsjettet er redusert med ca. 1,5 stilling i 2024. Det gjelder stilling som rådgiver innen plan- og bygningsaker og renholdstilling. Disse er ikke besatt, så nedtrekket gir ingen direkte personalkonsekvens.

I budsjett 2024, forberedes fremtidens veterinærtjeneste.

For å kompensere for prisutvikling er følgende lagt som egne driftstiltak:

- Veivedlikehold, drivstoffutgifter, leasing av maskiner og biler, prisoppgang
- Prisutvikling i strømmarkedet med stipulert økt kostnad på nesten kr 1,2 mill.
- Hygiene- og renholdsprodukt, et eksempel på dette: Før 2020 kostet 1 pall med tørkepapir kr. 164,- eks. mva. i dag koster den kr. 4025,- eks. mva.

I selvkostområdet, vann- og avløp, er flere ansatte på opplæring i regi av Norsk Vann som anses å være den mest målretta opplæringen for våre fagarbeidere. Kursutgiften gir knapt utslag på framtidig gebyrstørrelse, men kan bety mye for å drifte anleggene økonomisk, miljøriktig og sikkert.

Gebyrene for selvkostområdene vann, avløp og feiing vil jfr. prognose stige opp mot 12 % 2024-2025, og en betydelig lavere økning 2026-2028.

TEK har krav på seg til å vise mulighet for å redusere bygningsarealet til kommunen. Alminnelig vedlikeholdsetterslep av hele bygningsmassen er urealistisk økonomisk. Økonomi og nasjonale krav vedr. utslipp, energiøkonomisering, bærekraft m.m., gjør det nødvendig å enten bygge nytt, utføre store vedlikeholds- og investeringstiltak og/eller redusere arealet. Mulighetsstudiet som gjennomføres i 2023 kan følges opp av detaljplanlegging i 2024. For å lykkes i arbeidet, må organisasjonen være endringsvillig. Funksjoner og tjenester må påregne å flytte over i andre lokaler, enten permanent eller midlertidig.

Veivedlikeholdet, både større vedlikeholdsoppgaver og investeringer, stanset noe opp i 2023. Tiltaksplan for vei vil gjennomgås 1. kvartal 2024, og ny arbeidsplan vil sikre fremdrift i arbeidet utover 2024.

Brann og redningstjenesten blir stadig tillagt nye og endrede oppgaver gjennom sentrale forskriftskrav. Dette vil utfordre oss i årene framover. Derfor er det viktig med tiltak som gjør tjenesten i stand til å møte disse utfordringene, ikke minst med tanke på rekruttering, kompetanse og øving.

Samfunnets generelle forventninger til bistand fra lokal beredskapsorganisasjon er i dag mye høyere enn tidligere. Vi får bl.a. et stadig økende omfang av oppdrag innenfor helse og politioppgaver, slik at vi framover bør se på hvilken kompetanse og opptakskrav som skal legges til grunn ved nyttilsettinger.

Gjennomsnittsalderen blant mannskapene er 45 år. Blant mannskapene er det i dag ingen kvinnelige eller fremmedspråklige ansatte, slik at vi har fortsatt mye å gå på når det gjelder mangfold. Mye av årsaken til dette, kan være de harde opptakskravene som legges til grunn for å inneha stilling som

brannkonstabel. Dette er noe vi kommer til å se på ved revisjon av beredskapsanalysen for tjenesteområdet.

Note Helse og omsorg

Tjenesteområdet helse og omsorg har i 2024 en nettoramme på kr. 203 521 000.

Enhetene består av omsorgstjenesten med tilhørende to omsorgssenter og helse som innbefatter miljøtjenesten, legetjenesten, rus og psykiatritjenesten, friskliv, fysioterapitjenesten og ergoterapi, samt NAV. Flyktningetjenesten vil fra 2024 bli organisert under oppvekst og familie.

Forskjellige faktorer har gitt tjenesteområdet store utfordringer med kommende års budsjett. Essensen i utfordringene handler om den demografiske utviklingen som fører til stadig økt behov i tjenesten, og hovedfokus blir å jobbe med tiltak som kan begrense økningen av kostnader og drift.

I 2023 lanserte regjeringen *NOU 2023: 4. Tid for handling* - «Personellet i en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste», den skisserer hvordan samfunnet skal møte fremtidens demografiske utvikling og forventet mangel på helsepersonell. I denne utredningen er tiltakene oppgavefordeling og rekruttering viet spesielt fokus, men også arbeid med forebygging, rehabilitering og utvikling av tjenester til hjemmeboende. Alt dette er viktige ledd i en endringsprosess som har pågått en tid og som må fortsette med fornyet styrke hvis Hemnes kommune skal klare å innfri dette store samfunnsoppdraget innenfor helse og omsorg.

I 2024 vil det opprettes et nytt mestrings- og vurderingsteam som vil bli organisert under enhet Helse. Den vil bestå av tildelingskontoret, friskliv og fysio- og ergoterapitjenesten. Dette er en videreføring av omorganiseringen som ble startet i 2022, og er et ledd i å planlegge for tjenester som har større fokus på mestrings- og forebyggingsaspekt både i tildeling, utøvelse og planlegging av tjenester til kommunens innbyggere. Opprettelse av teamet er et tiltak for å møte den demografiske utviklingen og fremtidige forventede veksten i tjenesten.

I 2023 blir det påbegynt en politisk vedtatt ekstern utredning av fremtidens helse og omsorgstjenester i Hemnes. Utredning og rapport vil bli ferdigstilt våren 2024 og skal danne grunnlag for videre planlegging for å møte de utfordringene som er skissert i *NOU 2023: 4*.

For å starte arbeidet med oppgavefordeling der intensjonen er at helsepersonell spisser sin virksomhet mot helserelaterte oppgaver, er det i 2024 planlagt at vask av uniformer til personalet og sengetøy og håndklær til beboere, skal utføres av vaskeritjenester og ikke av personalet på omsorgssentrene. Dette medfører en kostnad på kr. 350 000, men vil gi en gevinstrealisering i form av rett bruk av helsepersonell, mindre slitasje på utstyr og reduserte kostnader til vaskemidler m.m.

Eldrereformen *Leve hele livet* er i slutfasen og vil bli erstattet av den nye reformen «Fellesskap og mestring – Bo trygt hjemme». Kommunen har iverksatt hovedtrekkene i *Leve hele livet* reformen, og har utarbeidet og vedtatt en temaplan for et aldersvennlig Hemnes som ivaretar videreføring og fokus på tiltakene. På grunn av strammere økonomisk ramme er noen av tiltakene foreslått tatt vekk i 2024 da de ikke er lovpålagt. Det gjelder den nye transporttjenesten for hjemmeboende eldre «Gullruten», og tiltak med trivselsagenter og besøksverter på omsorgssentrene. Dette utgjør til sammen en innsparing på kr. 677 103.

Enhet Helse har fått store merkostnader som følge av at alle legene i kommunen har valgt å gå over til kommunal ansettelse. I tiltaket tar man høyde for at også de to ubesatte legehjemlene blir besatt av leger som er kommunalt ansatt. Dette vil i 2024 medføre en kostnadsøkning for enheten på kr.

7 425 519. Noe av dette kompenseres ved at basistilskuddet tilfaller kommunen, men det kommer som en generell rammeoverføring til kommunen og er ikke øremerket enhet Helse. Kommunen vil med dette tiltaket sikre god og stabil legedekning for innbyggerne, og ved å få besatt alle legehjemlene vil vi unngå merkostnader som påløper ved bruk av vikarbyrå.

Både i helse og i omsorg vil det påløpe økte utgifter i 2024 som følge av prisstigning i samfunnet. Mat, medisinsk forbruksmateriell og lisenser er blitt dyrere og det er beregnet merkostnader tilsvarende ca. 1,8 mill. I tillegg må alle trygghetsalårer skiftes ut innen 2025 på grunn av at 2G utfases og vil medføre en utgift på kr. 200 000 i 2024.

I tiltak Flyktninger 2024-2027, er det bevilget økte utgifter i helsetjenesten som følge av behov for tolketjenester og økt bruk av legetjenester. Det er også bevilget store økte utgifter til NAV sosialhjelp, da det er forventet at ikke alle som er ferdig med introduksjonsprogram går direkte ut i arbeid. NAV styrkes i tillegg med et årsverk for å bistå flyktninger til rask overgang til arbeidslivet.

Det ligger en forventning om at tjenesteområdet samlet, iverksetter tiltak for effektivisering av kr. 2,4 mill. I 2024.

Kapittel 4.5 Noter til vesentlige inntekter og utgifter

Note Skatt på formue og rammetilskudd

Skatt og rammetilskudd er basert på regjeringens forslag til statsbudsjett for 2024.

Alle tall fremover i perioden (2024-2027) er i 2024 priser.

Endringer i inntekter og utgifter i planperioden kan forklares med volum og aktivitetsendringer og ikke prisendringer.

Veksten i frie inntekter er høyere enn vanlig, men stort tall betyr ikke stort handlingsrom.

Inntektsveksten går til økning av tjenestetilbudet i takt med demografi.

Økte priser og økt rente merkes også i kommunesektoren.

Stor mengde flykninger er en utfordring for kommunene.

Flyktninger medfører økte inntekter (integreringstilskudd) men også økte oppgaver og utgifter.

Regjeringen sa i fjor at vi går inn i en tid med mindre offentlig pengebruk og strammere økonomi.

Mange kommuner har godt utgangspunkt og har disposisjonsfond å trekke på.

For andre kommuner blir dette en krevende omstilling.

Også Hemnes kommune står overfor en omstilling for å sikre godt tjenestetilbud, opprettholde sunn økonomi og nå finansielle måltall.

TABELL: SKATT OG RAMME

Skatt og ramme	B2024	B2025	B2026	B2027
Skatt på inntekt	151 685	151 685	151 685	151 685
Rammetilskudd	206 346	207 120	210 409	210 979
Sum	358 031	358 805	362 094	362 664

Skatt og ramme er basert på regjeringens forslag.

Nominell vekst i frie inntekter for Hemnes kommune fra 2023 til 2024 er i henhold til regjeringens budsjettforslag 5,0 %.

Den kommunale deflatoren i statsbudsjettet er 4,3%. I rådmannens forslag til budsjett er det lagt til grunn 4,2% økning av utgifter og inntekter.

Konsekvenser for befolkningsutvikling og sammensetning som følge av tap av arbeidsplasser er av Nordland fylkeskommune beregnet i Panda modellen.

Modellsystemet Panda (Plan og analysesystem for næringsliv, demografi og arbeidsmarked) benyttes til regionale analyser og overordnet planlegging i fylker.

Modellen beregner hvordan antall innbygger deres alders og kjønnsfordeling vil utvikle seg framover.

Befolkningsframskriving er innarbeidet i KS prognosemodell.

Skatt og rammetilskudd blir kr 10 mill. lavere enn regjeringens forslag.

Særskilt fordeling

Saker med særskilt fordeling til Hemnes kommune for 2024:

1. Helsestasjoner og skolehelsetjeneste	kr 808 000
2. Komp. ansvarsovertaking barnevern	kr 173 000
3. Grunnskoletilskudd	kr 2 705 000
4. Redusert maksimalpris i barnehagen	kr 448 000
5. Sum	kr 4 134 000

Midler som kommunen mottar som rammetilskudd til ulike formål er kommunen ikke forpliktet til å disponere, krone for krone, til de formål de er gitt. Kommunen må imidlertid fullt ut løse oppgavene.

Helsestasjons og skolehelsetjenesten

Siden 2014 er det bevilget midler til helsestasjons- og skolehelsetjenesten via rammetilskuddet, fordelt med en særskilt fordeling. For 2024 er det samlede beløp til fordeling prisjustert med kommunal deflator og utgjør til sammen 1 069,9 mill. kroner for hele landet.

Kompensasjon for ansvarsovertaking i barnevernet

Fra 2022 der det innført en barnevernsreform, som bla. gir kommunene øket faglig og økonomisk ansvar. Som kompensasjon for det økte finansielle ansvaret, ble rammetilskuddet til kommunene økt med 1 310 mill. kr i 2022 og økt med kr 498 mill. i 2023. Kompensasjonen for 2024 er prisjustert med kommunal deflator.

Grunnskoletilskudd

I 2022 ble det innført et nytt tilskudd på 500 000 kroner per kommunale grunnskole i kommunen. Tilskuddet blir gitt med ei særskilt fordeling basert på antall grunnskoler i kommunen i skoleåret 2021/2022. Satsene er prisjustert i 2024 og er 541 317 kroner per grunnskole.

Maksimalpris barnehage

Fra 1. august 2024 blir den maksimale foreldrebetalingen redusert til kr 1 500 per måned i sentralitetssone 5 og 6 (Hemnes kommune er i sentralitetssone 5).

Skjønnsmidler

Skjønnsstilskudd blir brukt til å kompensere kommuner for spesielle forhold som ikke fanges opp i den faste delen av inntektssystemet.

Note Skatt på eiendom

Eiendomsskatten til Hemnes kommune kommer i hovedsak fra kraftverk.

Skattegrunnlaget

Verdien på kraftverkene beregnes årlig.

Kommunen mottar opplysninger om grunnlag for eiendomsskatt på kraftverk i **november** året før budsjettåret.

Eiendomsskatten på kraftanlegg er basert på anleggets reelle markedsverdi.

Statkraft betaler eiendomsskatt på anlegg i Hemnes kommune på grunnlag av en beregnet formuesverdi. Denne fastsettes på grunnlag av salgsinntekter (siste 5 år), faktiske kostnader per kraftverk inklusive grunnrenteskatt og kostnader til utskiftning

Minimum og maksimum

Skattegrunnlaget kan ikke være lavere eller høyere enn 0,9 kr per kWh og 2,74 kr per kWh av anleggets gjennomsnittlige produksjon over 7 år.

De fleste kraftanlegg¹ er eiendomsbeskattet etter en fast maksimumsverdi kr 2,74 per kWh slik at eiendomsskatten er låst til et visst nivå uavhengig av reell markedsverdi.

Grunnrenteskatt

Naturen som produksjonsfaktor gir grunnlag for en avkastning utover det normale og dette særlige avkastningen kalles grunnrente. Grunnrenteskatt er en særskatt til staten som ble innført i 1997. I 2016 var grunnrenteskatten 33%, 2018 35,7%, 2019 37% og fra og med 2022 45%.

Økning i grunnrenteskatten innebærer at inntekter fra eiendomsskatt på kraftanlegg reduseres fordi grunnrenteskatten kommer til fradrag i eiendomsskattegrunnlaget.

Naturressursskatt

Naturressursskatt er en særskatt for kraftforetak og utgjør 1,1 øre/kwh til kommunen og 0,2 øre/kwh til fylkeskommunen. Naturressursskatten er kommunenes andel av grunnrenten. Vertskommunene mottar årlig ca. 1,6 milliarder (Hemnes 34 mill.) i naturressursskatt. Skatten inngår i grunnlag for beregning av rammeoverføring.

Prognoser

TABELL: EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatt	B2024	B2025	B2026	B2027
Kraftverk	57 759	57 759	57 759	57 759
Næringseiendom	6 724	6 724	6 724	6 724
Sum	64 483	64 483	64 483	64 483

Rådmannen legger til grunn eiendomsskatten kommunen vil motta i 2023 for hele økonomiplanperioden.

Når nye tall mottas vil økonomiplan bli oppdatert.

Note Konesjonskraftsalg

Kommunen selger konesjonskraft til fastpris for ett år av gangen.

Hvor mye kraft kommunen kan selge avhenger av forbruket til alminnelig forsyning i kommunen.²

Salgsmengde avhenger av alminnelig forbruk.

¹ Grunnlag for småkraftverk (effekt under 10 MW) er skattemessig nedskrevet verdi

² Prognose: fjorårets forbruk +/- forventet forbruksendring tillagt 10 % nettap.

Kraftsalg 2019-2023

Prisene på konsesjonskraft svinger fra år til år.

Kraftpris	2019	2020	2021	2022	2023
Salgspris (øre/kwh)	35	37	23	29	41
Tildelt mengde	174,21	174,21	174,21	174,21	187,32
Alm forbruk (gwh)	91,9	89,5	88,3	87,6	91,8

For eksempel ble konsesjonskraft for 1.kvartal 2021 ble solgt for 13,89 øre/kwh mens konsesjonskraft for 1.kvartal 2022 ble solgt for 51,37 øre/kwh.

Konsesjonskraften for 2023 er solgt for 40,725 øre/kwh.

Konsesjonskraftpris, mengde og salgssum framgår av tabellen under:

Konsesjonskraft	B2024	B2025	B2026	B2027
Salgspris (øre/kwh)	41	41	41	41
Alm forbruk (gwh)	89,5	89,5	89,5	89,5
Salgssum	37 399	37 399	37 399	37 399

Fastprisen på konsesjonskraft svinger gjennom året.

Det er større usikkerhet knyttet til framtidige kraftpriser.

Kommunedirektøren legger imidlertid til grunn dagens prisnivå 41 øre/kwh for hele økonomiplanperioden.

Fastpris på konsesjonskraft for 2024 har vært betydelig lavere enn budsjett 2.halvår 2023.

Konsesjonskraften 2024 må selges innen 01.12.2023.

Det er grunn til å frykte at inntekten blir lavere enn budsjettet.

Kommunen har imidlertid kr 15 mill. på disposisjonsfondet «Svingninger i kraftinntekter»

Note konsesjonsavgift

Konsesjonsavgiften mottar kommunen fra fire kraftverk (Bjerka, Nedre Røssåga, Øver Røssåga, Rana). Det foretas ny deling av konsesjoner hvert tiende år og indeksregulering hvert femte år. Tidspunktet for regulering varierer fra konsesjon til konsesjon.

Tabellen under viser konsesjonsavgift, avsetning og bruk av konsesjonsavgiftsfondet i planperioden:

Konsesjonsavgift	B2024	B2025	B2026	B2027
K-avgift	10 629	10 629	10 629	10 629
Avsatt fond	10 968	10 968	10 968	10 968
Bruk av fond	10 968	10 968	10 968	10 968

Konsesjonsavgifter skal gi kommunen erstatning for generelle skader og ulemper som ikke kompenseres på annen måte. Konsesjonsavgiften, renter og annen avkastning skal tas til inntekt for kraftfondet og må disponeres i samsvar med vedtektene.

Hovedformålet for bruken av kraftfondsmidlene er å fremme næringsetablering

- Bedriftsstøtte
- Tilrettelegging for næringslivet i regi av kommunen
- Stedsutvikling
- Utviklingsarbeid m.m.

Fondsmidlene kan ikke benyttes til å dekke løpende drift av kommunen bortsett fra renter og avdrag på investeringer som er gjort i tråd med fondets formål. Det er også unntak for avlønning av næringsjef eller tilsvarende forvalter av fondet.

Kommunestyret har revidert vedtektene til konsesjonsavgiftsfondet i 2015. Fylkesmannen i Nordland har 03.11.2015 godkjent de reviderte vedtektene.

Formannskapet innstiller hvordan midlene i konsesjonsavgiftsfondet skal brukes (november).

Kommunestyret fatter vedtak om disponering gjennom budsjettvedtaket (desember).

Konsesjonsavgiften avsetter til bundet driftsfond og hentes inn påfølgende år.

Konsesjonsavgiften benyttes i sin helhet til renter og avdrag på lån tatt opp til investeringer.

Bruken av konsesjonsavgifter endres gradvis i økonomiplanperioden slik at 4 millioner av konsesjonsavgiften brukes til næringsformål. I 2024 finansieres økt satsning på næringsformål med 3 million kroner fra konsesjonsavgiftsfondet og 1 millioner kroner fra disposisjonsfond.

Note rentekompensasjon skole (Husbanken)

Kommunen for utbetalt rentekompensasjon for investeringer til opprustning av skoleanlegg. Grunnlaget for beregningen er en investeringsramme på kr 14,8 millioner kroner. Prosjektet ble ferdigstilt i 2004. Rentekompensasjonen beregnes over 20 år med avdragsfrihet i 4 år og flytende rente. Inntektsanslag beregnet av Husbanken.

Rentekompensasjon omsorg (Husbanken)

Kommunen får kompensasjonstilskudd for omsorgsboliger, psykiatriboliger og sykehjem. Boligene ble ferdigstilt 2007.

Rentekompensasjon kirkebygg (Husbanken)

Det gis rentekompensasjon ved istandsetting og restaurering av kirkeinventar og utsmykning med antikvarisk verdi. Beregningsgrunnlaget for rentekompensasjon er påløpte kostnader inklusive moms. Kompensasjonen tilsvarende renten for serielån i Husbanken med 20 års løpetid og 5 år avdragsfri periode på 5 år. Til enhver tid gjeldende rente benyttes. Rentekompensasjon utbetales kun til kommuner.

Note renteinntekt

Renteinntekten på kommunes ledige likviditet avhenger av renten på bankinnskudd og gjennomsnittlig bankinnskudd. Begge størrelsene kan være vanskelig å anslå.

Tabellen under viser budsjettert renteinntekter på kommunen bankinnskudd:

Renteinntekt	B2024	B2025	B2026	B2027
Av bankinnskudd	4 500	4 500	4 500	4 500

Renteinntekten på bankinnskudd er økt med 2 mill. kroner basert på erfaringstall fra 2023.

Utbytte

Hemnes kommune eier 6,99% av aksjene i Helgelandkraft AS. Hemnes kommune har de siste 5 årene mottatt følgende utbytte fra Helgelandkraft AS:

- 2018: kr 2 520 000
- 2019: kr 5 607 000
- 2020: kr 5 250 000
- 2021: kr 2 646 000 + kr 5 607 000 (tilleggsutbytte)
- 2022 kr 7 308 000
- 2023 kr 2 632 000

Fra og med 2017 har kommunen også mottatt utbytte som kunde hos Gjensidige forsikring. Årlig utbytte fra Gjensidige har variert mellom kr 47 000 og kr 182 000.

I 2023 var utbytte fra Gjensidige kr 182 000.

Kommunen mottok kr 753 000 i utbytte fra Bleikvassli Gruber AS i 2023.

Det er ikke lagt til grunn utbytte fra Bleikvassli Gruber AS i økonomiplanperioden 2024-2027.

Flere forhold påvirker utbyttet fra Helgelandkraft. Høye strømpriser vil normalt medfører høyere inntekter og større utbytte til eierne. Kraftprisene er på høyere nivå og selskapet vil utbetale ca. 30% av årsresultatet i utbytte til eierne.

Helgeland kraft har etter hvert fått flere ben å stå på og får inntekter og leverer overskudd fra kraftproduksjon, nettleie og kraftsalg. Helgelandkraft mener derfor selv at de skal være i stand til å levere utbytter på dagens nivå (kr 5,25 mill.) også i framtiden.

Tabellen under viser budsjettet utbytte:

Utbytte	B2024	B2025	B2026	B2027
Helgelandkraft	5 250	5 250	5 250	5 250
Gjensidige	150	150	150	150
Sum	5 400	5 400	5 400	5 400

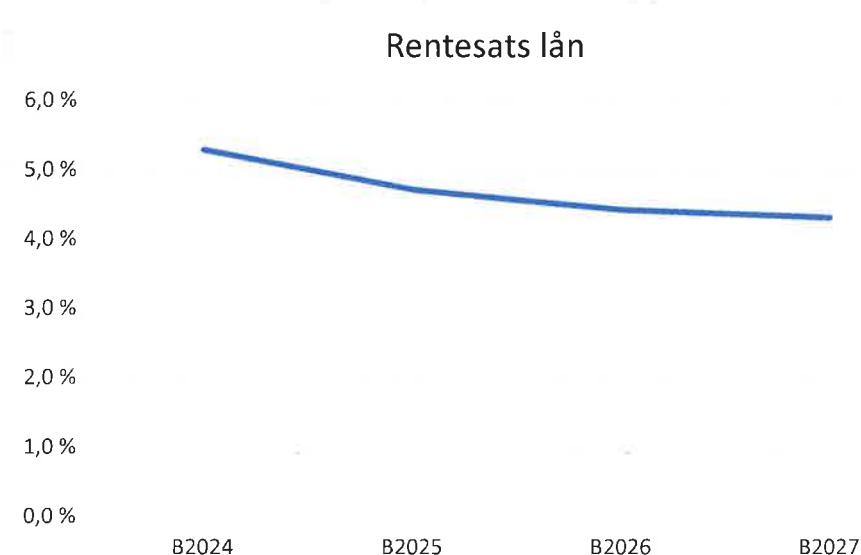
Utbytte fra Helgelandkraft vil kunne svinge fra år til år men umulig å forutse kraftpriser og overskudd i Helgeland kraft.

Utbytte utbetales hvert år i juni.

Renten på lån

Renten er beregnet med utgangspunkt i flytende rente og fastrente på kommunens lån.

Grafen under viser renten som er lagt til grunn for økonomiplanperioden:

Forward renten viser hva markedet forventer.

Følgende låneopptak er lagt til grunn:

Låneopptak	Beløp	B2024	B2025	B2026	B2027
Låneopptak 2023	12 667	12 667			
Låneopptak 2024	30 184		30 184		
Låneopptak 2025	47 912			47 912	
Låneopptak 2026	26 619				26 619
Låneopptak 2027	21 579				

Lån til selvkost og egne investeringer

Lån tas opp i desember i budsjettåret slik at renter og avdrag forfaller i juni påfølgende år.

Følgende renteutgifter og avdrag er innarbeidet i budsjett og økonomiplan:

Renter og avdrag	B2022	B2023	B2024	B2025	B2026	B2027
Renteutgifter	5 666	25 956	29 082	26 270	25 850	25 378
Avdrag	21 387	23 067	23 677	24 683	26 280	27 267
Sum	27 053	49 023	52 759	50 953	52 130	52 645

Lån til egne investeringer vil utvikle seg slik:

LÅNEGJELD TIL INVESTERINGER		B2024	B2025	B2026	B2027
Lån ex selvkost	01.01	379 285	376 119	391 209	389 031
Låneopptak ex selvkost		13 859	32 837	16 719	8 679
Avdrag ex selvkost		-17 024	-17 748	-18 896	-19 606
Lån ex selvkost	31.12	376 119	391 209	389 031	378 105
Lån selvkost	01.01	148 211	157 884	166 023	171 540
Låneopptak selvkost		16 325	15 075	12 900	12 900
Avdrag selvkost		-6 653	-6 935	-7 384	-7 661
Lån selvkost	31.12	157 884	166 023	171 540	176 778
Sum lånegjeld egne og selvkost		534 003	557 232	560 571	554 883

Investeringer til selvkostprosjekt er i henhold til hovedplan for vann og avløp.

Kapittel 5.1 Investeringsplan

NOTE	INVESTERING	B2024	B2025	B2026	B2027
A1	AKSJER OG ANDELER - EGENKAPITALINNSKUDD	1 732	1 732	1 732	1 732
A2	AVDRAG STARTLÅN	3 000	3 000	3 000	3 000
	SUM (A)	4 732	4 732	4 732	4 732
A3	HOVEDPLAN EFFEKTIFISERING OG DIGITALISERING IKT	400	600	500	500
A4	IKT INVESTERING UTSTYR	800	800	800	800
A7	UTSTYR SKOLENE	200	200	200	200
A8	FINNEIDFJORD NYTT SKOLEKJØKKEN	0	0	250	0
A9	VELFERDSTEKNOLOGI/LEVE HELE LIVET	0	500	500	500
A11	NY FLERBRUKSHALL KORGEN	1 000	34 000	0	0
A12	OPPGRADERING KIRKEVEIEN 1B/1C [rebud 2023]	8 600	0	0	0
A13	BRANNTEKNISKE OPPGRADERINGER I KOMMUNALE BYGG	880	230	200	200
A14	TILTAKSPLAN KOMM.BYGG	400	400	400	400
A15	HOM/KOM NØDSTRØMSAGGREGAT INKL DIESELTANKER	1 800	0	0	0
A16	HOVEDPLAN TEKNISKE ANLEGG I KOMMUNALE BYGG	300	300	300	300
A17	HOVEDPLAN ENØK I MEST ENERGIKREVENDE BYGG	200	400	400	400
A18	HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG RADON	150	150	150	150
A19	HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG LEGIONELLA	150	200	0	0
A20	HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG SOLSKJERMING	0	100	100	100
A21	HOVEDPLAN BYGG VARMEKILDER OG EKSTRA VARMEELEMENT	0	200	0	0
A22	HOVEDPLAN VENTILASJONSANLEGG I KOMMUNALE BYGG	0	900	1 600	0
A23	HOVEDPLAN EL. LÅSESYSTEM I KOMMUNALE BYGG	0	500	500	500
A24	UTSKIFTING PCB BELYSNING/ ENØK PÅ LYSANLEGG	0	125	125	125
A25	BASSENG HEMNES KOMMUNE	0	250	4 500	0
A26	ETablering varmepumpeanlegg Hemnes og Korgen skole	0	1 500	1 500	0
A27	OPPGRADERING NORDRE VEGG HEMNES SENTRALSKOLE	0	200	2 000	0
A28	HOVEDPLAN VEI [rebud 2023]	3 000	1 750	1 750	1 750
A29	KAPASITETSØKNING KOMMUNALE BRUER	0	5 630	0	0
A30	HOVEDPLAN UTBYGGING GATELYS	100	100	100	100
A31	NY TRAFIKKLØSNING MYKE TRAFIKANTER SENTRUMSVEIEN KORGEN	0	0	0	0
A32	TILTAK TRAFIKKSIKKERHET	200	100	100	100
A33	GRØNTANLEGG/STEDSUTVIKLING	0	500	500	500
A34	SENTRUMSPROSJEKT KORGEN	0	400	400	400
A35	UTEAREALER SKOLER	250	250	250	250
A36	UTEAREAL BARNEHAGER	250	250	250	250
A37	ANSKAFFELSE MANNSKAPSBILER	0	3 500	0	0
A40	SOVESKUR HEMNES BARNEHAGE.	0	0	200	0
A41	BIBLIOTEK STATKRAFTKANTINA [rebud 2023] utsatt juni	0	0	0	0
	7 LYDDEMPING KLASSEROM KORGEN SKOLE	230	0	0	0
	10 TOALETTER KJELLER BARNESKOLE KORGEN	130	0	0	0
	12 LYDISOLERE BARNEVERNET	210	0	0	0
	16 BRANNFOREBYGGENDE TILTAK RÅDH	500	1 000	0	0
	SUM (B)	19 750	55 035	17 575	7 525
A42	INVESTERING KIRKEN KORGEN BÅREHUS	0	0	100	0
A43	INVESTERING KIRKEN HEMNES BÅREHUS	0	0	100	0
A44	INVESTERING KIRKEN BLEIKVASSLI BÅREROM	0	0	100	0
A45	INVESTERING KIRKEN BJERKA ØVRE OG NEDRE KIRKEGÅRDER	0	0	350	0
A46	INVESTERING KIRKEN GRAVFERSTYR	300	0	0	0
A47	INVESTERING KIRKEN MINNELUND HEMNES URNER	0	0	0	0
A48	INVESTERING KIRKEN MINNELUND KORGEN URNER	0	0	500	0
A49	INVESTERING KIRKEN PARKERING BLEIKVASSLI	0	0	350	0
A50	INVESTERING KIRKEN BLEIKVASSLI KIRKEGÅRD	0	1 850	0	0
	SUM (C)	300	1 850	1 500	0

A52	KLARGJØRING TOMTER	2 500	2 500	2 500	2 500
	SUM (D)	2 500	2 500	2 500	2 500
A53	HOVEDPLAN AVLØP	3 500	3 500	3 500	3 500
A54	HOVEDPLAN VANN	12 825	11 575	9 400	9 400
	SUM (D)	16 325	15 075	12 900	12 900
A55	MOMSKOMPENSASJON	-3 950	-11 007	-3 515	-1 505
A56	MOTTATTE AVDRAG (FORMIDLINGSLÅN)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
A57	MOTTATTE AVDRAG (ANSVARLIG LÅN)	-1 573	-1 573	-1 573	-1 573
A58	TILSKUDD HUSBANK KIRKEVN 1B/C [rebud 2023]	-2 100	0	0	0
A59	SALG AV KOMMUNALE BYGG	-1 500	-1 500	-1 500	0
A60	SALG AV BRANNBIL	0	-200	0	0
A61	SALG AV NÆRINGSTOMTER	-300	0	0	0
A62	BRUK AV DISPOSISJONSFOND	0	0	0	0
A63	TILSKUDD FLERBRUKSHALL	-1 000	-14 000	0	0
	SUM (E)	-13 423	-31 280	-9 588	-6 078
	FINANSIERINGSBEHOV [A+B+C+D+E]	43 607	79 192	39 207	27 657
	LÅNEBEHOV [A+B+C+D+E+F]	30 184	47 912	29 619	21 579
	LÅNEOPPTAK SELVKOST	-16 325	-15 075	-12 900	-12 900
	LÅNEOPPTAK EX SELVKOST	-13 859	-32 837	-16 719	-8 679
	SUM LÅNEOPPTAK	-30 184	-47 912	-29 619	-21 579

Kapittel 5.2 Noter til investeringsplan

A1: NBI 119 EGENKAPITALINNSKUDD KLP

Egenkapitalinnskudd innbetales av medlemmene i KLP sin pensjonsordning og er kapital som kan dekke ethvert tap som måtte oppstå i driften. Egenkapitalinnskuddet må budsjetteres og regnskapsføres som en investeringsutgift.

A2: NBI 119 AVDRAG STARTLÅN

Nedbetaling av lån tatt opp til videre utlån (Startlån). Utgiftene finansieres av mottatte avdrag fra låntakerne. Dersom mottatte avdrag er høyere enn avdrag kommunen betaler til Husbanken må differansen avsettes til bundet disposisjonsfond og senere benyttes til (ekstra) nedbetaling på Husbanklån.

A3: NBI 115 HOVEDPLAN EFFEKTIVISERING OG DIGITALISERING

Hemnes kommune er en framtidsrettet kommune. Over år har det blitt gjennomført et prosjekt som også skal videreføres i kommende økonomiplanperioden. Digitale tjenester på alle områder i kommunen vil forenkle tjenesteyting og vil sikre høy kvalitet av tjenestene. Tiltaket gir driftsfordeler.

A4: NBI 115 IKT INVESTERING UTSTYR

Her inngår den totale digitale utstyrsparken som til enhver tid er gjenstand for oppgradering. IKT-utstyr til kommunens elever inngår i dette. Tiltaket gir driftsfordeler.

A7: NBI 120 UTSTYR SKOLE

Oppgradering av utstyr som pulter, stoler, skap, garderober og møbler. Disse bør ha støydempende funksjoner. Oppgradering av undervisningsutstyr (fag). Fordeles mellom skolene etter elevtallsnøkkel eller etter vedtak i rektorkollegiet (behov).

A8: NBI 160 FINNEIDFJORD SKOLE NYTT SKOLEKJØKKEN

Skolekjøkken krever en omfattende påkostning i henhold til ny standard og krav. Undervisning i mat og helse blir svært vanskelig å gjennomføre i henhold til ny læreplan uten nytt skolekjøkken.

A9: NBI 190 VELFERDSTEKNOLOGI/LEVE HELE LIVET

Fortsettelse av tidligere prosjekt. Gjennomføres i hele økonomiplanperioden. Eldrereformen må hensyntas. Det monteres elektronisk låsesystem som øker sikkerheten for de eldre. Tiltaket gir driftsfordeler.

A11: NBI 160 NY FLERBRUKSHALL KORGEN

Det er kostnadsberegnet to ulike hall-alternativ. Arbeidet er et resultat av ønsker fra brukere, både idrettslag og kommunale tjenester. Forventet Tippemiddelfinansiering er synliggjort. Skal hallprosjektet realiseres, må reguleringsplan og romprogram utarbeides.

A12: NBI 160 OPPGRADERING PRESTEGÅRDHAGEN KIRKEVN 1B+1C

Anbud er gjennomført, total utgift for prosjektet blir ca. 10 millioner kroner. Av dette påløper 1,4 millioner kroner i 2023. For å kunne fullføre prosjektet må det budsjetteres med 8,6 millioner kroner i 2024. Det gis inntil 3,5 mill. kr i investeringstilskudd i fra husbanken.

A13: NBI 160 BRANNTEKNISK OPPGRADERING I KOMMUNALE BYGG

Flere kommunale bygg henger etter ift. brannsikkerhet. Det foreligger flere avviksmeldinger over år. Disse må lukkes fortløpende for å sikre brukernes og byggets sikkerhet. Her kan det bla. nevnes skoler, rådhuset, samfunnshuset og en del kommunale leiligheter. Det anskaffes brannvarslingsanlegg for å sikre kommunale bygg etter gjeldende regelverk.

A14: NBI 160 TILTAKSPLAN KOMMUNALE BYGG

Det foreligger økonomiske beregninger for oppgradering, riving og avhending av deler av bygningsmassen. Det er vurdert ulike modeller for bruk av bygningsareal og bl.a. flytting av kommunale tjenester. Pr nå er ikke mindre bygg og kommunale boliger tatt med. Driftsfordeler ved evt. flytting, sammenslåing og samlokalisering, er pr nå ikke beregnet. Dette er arbeid som pågår og vil fortsette fram mot beslutning i juni 2024.

A15: NBI 160 HOM/KOM NØDSTRØMSAGGREGAT

Det finns ikke nødstrøm på noen av sykehjemmene. Nødvendig med prosjektering for beste nødstrøms løsning for begge omsorgssentrene. Prosjektering/planleggingsfasen vil ta med:

- Plassering (pr i dag ikke tilgjengelige lokaler for å plassere aggregat)
- Kabling til prioriterte kurser internt (prioritering av hvilke seksjoner og rom skal ha nødstrøm, medisinsk utstyr, oppvarming, velferdsteknologi m.m.)
- Hvor lang utkoblingstid nødstrømmen skal dekke.

A16: NBI 160 TILTAK TEKNISKE ANLEGG KOMMUNALE BYGG

Oppgradering av elektronisk hovedtavle etter nye forskriftskrav. Gamle styringssystem for varme og ventilasjon på flere kommunale bygg. I hovedsak prioriteres Hemnes sentralskole der anlegget er over 30 år.

A17: NBI 160 HOVEDPLAN ENØK I ENERGIKREVENDE BYGG

Styringssystem som blir tilknyttet eksisterende sentralt driftsanlegg for å spare strøm på kommunale bygg. I tråd med statlige føringer om bærekraft og klimavennligere samfunn. Bygg som har drift bare på dagtid har størst besparelse på å bli knyttet opp mot styringssystem, dette gjelder spesielt barnehage og skoler. Dette vil redusere effekttoppen både på kraft og nettdel, som igjen vil gi en besparelse.

A18: NBI 160 HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG RADON

Tiltak på de byggene som har overskredet grenseverdier for radon.

Tiltakene kan være for eksempel luftbehandlingsanlegg. Dette gjelder i første omgang Aspmoen 42 (barneavlastningen) og ungdomsklubben Bleikvassli.

A19: NBI 160 HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG LEGIONELLA

For å kunne ha god kontroll med bygg som er utsatt for legionella må det installeres anlegg som behandler drikkevannet kjemisk før det sendes ut på bygget. Dette er kjemikalier som doseres inn proporsjonalt med vannforbruket og som fjerner alt grunnlag for legionella. Dette er eneste metode for å sikre god legionellakontroll.

A20: NBI 160 HOVEDPLAN KOMMUNALE BYGG SOLSKJERMING

Korgen og Hemnes omsorgssenter er prioritert, dette er bygg der det er heldøgns problematikk for beboere og ansatte.

A21: NBI 160 HOVEDPLAN BYGG VARMEKILDER

Tiltaket gjelder nye el kjeler og ekstra varmeelement ved Korgen sentralskole, Hemnes og Korgen omsorgssenter. Det utredes utskifting til jordvarme/varmepumpeanlegg. Dette vil gi en mer robust varmvannforsyning i byggene og et bedre tilbud til brukerne.

A22: NBI 160 HOVEDPLAN VENTILASJONSANLEGG

I flere kommunale bygg mangler det ventilasjonsanlegg. Rett inneklime er et arbeidsmiljøkrav og tiltak i hele planperioden er nødvendig. Gjelder bla. gammelskole Hemnesberget (SFO, voksenopplæring og kulturskole er etablert der), samt rådhus, Aspmoen 42 (barneavlastningen) og driftssentral Korgen.

A23: NBI 160 HOVEDPLAN EL. LÅSESYSTEM

Elektronisk låsesystem sikrer byggene slik at kommunen har kontroll over bruken av kommunale bygg. Det reduserer driftsutgifter da innkjøp av metallnøkler reduseres. Det overordnede formålet med ett adgangssystem er å skape trygge miljøer for de som bor eller jobber i kommunale bygg. Gir driftsfordeler siden systemet kan styres med f.eks. desentral pc, gir mer driftssikkerhet og driftsfordeler. Foreslås å ta det i hele økonomiplanperioden.

A24: NBI 160 UTSKIFTING PCB BELYSNING

Utbygging av gjenstående lysarmaturer som inneholder PCB (giftig stoff i kondensatorer på armaturer) Frist for utbygging var i 2008, det gjenstår endel på skoler og omsorgssenter. Dette prosjektet bør kanskje sees på i forbindelse med et kommende behov: I 2023 er det forbudt å produsere lysstoffrør og lamper som inneholder kvikksølv. Dette innebærer at vi må bytte ut alt av denne typen lysarmaturer på våre bygg. Kartlegging av omfanget pågår i 2023.

A25: NBI 160 BASSENG HEMNES KOMMUNE

Prosjektet er foreslått som driftstiltak i 2024, dette for å unngå driftsstans inntil vedtatt investering i 2025 - 2026

A26: NBI 160 VARMEPUMPEANLEGG HEMNES OG KORGEN SKOLE

Korgen og Hemnes Sentralskole drives dyrt med elektrisk oppvarming i dag.

For å redusere driftskostnader og for å drive byggene våre mer miljøvennlig foreslås det varmesentraler med varmepumpeanlegg. Avventes til 2025.

A27: NBI 160 OPPGRADERING NORDRE VEGG HEMNES SKOLE

Nordre vegg på Hemnes Sentralskole må oppgraderes til dagens krav. Veggene skal påkostes, energigraden skal forbedres. Bærekonstruksjonen skal bevares.

Gir driftsfordeler. Tiltaket må sees i sammenheng med gjennomført tilstandsvurdering og arealbehov kommunale bygg. Prosjektering 2025.

A28: NBI 160 HOVEDPLAN VEI

Bevilgning til standardheving av kommunale veger, der det er stort etterslep. En heving av vegstandarden vil også redusere drifts- og vedlikeholdsutgiftene. SWECO har på vegne av Hemnes kommune utarbeidet en rapport om nødvendig veivedlikehold (innhenting etterslep på drift). Tiltakene gjennomføres etter denne rapportens anbefalinger. Oppgraderte kommunale veier vil gi redusert vedlikeholdsbehov. Bevilgning til vei inkluderer ubrukte midler fra 2023 (kr 2 mill.)

A29: NBI 160 KAPASITETSØKNING KOMMUNALE BRUER

Hovedkontroll på kommunale bruer har avdekket avvik som går på bæreevne og trafiksikkerhet. De største avvikene var på fire av bruene, nå er det to bruer der det er helt nødvendig med en teknisk oppgradering. Det må gjøres en kritisk vurdering på kost/nytte og alternative løsninger på disse bruene. Ut fra dette må det utarbeides anbudsgrunnlag i 2024 på bruer som skal oppgraderes. Tiltak gjennomføres på Skreslettbrua og Leirelvbrua i 2025

A30: NBI 160 HOVEDPLAN UTBYGGING GATELYS

Det er behov for en videre utbygging av gatelys i Hemnes kommune. En stor del utbyggingen har blitt gjennomført fram til 2022, men det er behov fortløpende. Gatelys er et trafiksikkerhetstiltak. Bedre armaturer og lyskilder gir driftsfordeler.

A31: NBI 160 TRAFIKKLØSNING SENTRUMSVEIEN KORGEN

Det skal gjennomføres fysiske tiltak for å forbedre sikkerheten til myke trafikanter i Sentrumsveien, Korgen. Innsnevring/opphøyde gangfelt el. Må sees i sammenheng med tiltak som NFK kommer til å gjennomføre på fylkesveien. Trafikktelling gjennomført 2022 viser høy snittfart og stor trafikk gjennom området.

A32: NBI 160 TILTAK TRAFIKKSikkerhet

Trafiksikkerhetsutvalget foretar befaringer og prioriteringer. Dekker egenandelen på trafiksikkerhetsprosjekter kommunen søker om tilskudd til. Tiltakene prioriteres av trafiksikkerhetsutvalget.

A33: NBI 160 GRØNTANLEGG STEDSUTVIKLING

Stedsutviklingsmidlene er satt av til planlegging, prosjektering og gjennomføring av stedsutviklingsprosjekt i hele kommunen. Behovet for å få gjennomført tiltakene er større, men viktig med en oppstart av prosjektene.

A34: NB1 SENTRUMSPROSJEKT KORGEN

Det jobbes med en helhetlig sentrumsplan for Korgen, der ONK og Hemnes kommune ser på tiltak for utforming og løsninger på trafikale forhold i området.

A35: NBI 160 UTEAREALER SKOLER

Planen for utvikling av uteområder i skoler og barnehagen kreves videreført i økonomiplanperioden. Fysiske tiltak i henhold til planen. Disse midlene vil bli brukt bl.a. som egenkapital til å utløse nærmiljømidler/tippemidler for å skape gode og utviklende uteområder rundt skolene/helsefremmende skoler.

Skoleplassene er nærmiljøanlegg og brukes også mye utenfor skoletid. Enhetsleder og rektorer prioriterer hvilke skoler som skal disponere midlene etter en plan (må nå revideres) som går over flere år. Rapport/tilsyn på uteområdet 2020-2022 medførte at mye gammelt og farlig lekeutstyr ble fjernet. Derfor er dette viktige midler for å forbedre kvaliteten på uteområdene rundt skolene.

A36: NBI 160 UTEAREALER BARNEHAGER

Planen for utvikling av uteområder i skoler og barnehager kreves videreført i økonomiplanperioden. Fysiske tiltak i henhold til planen enhetsleder/barnehagestyrere prioriterer hvilken barnehage som skal disponere midlene.

A37: NBI 160 ANSKAFFELSE MANNSKAPSBILER

Tiltaksplan utskifting av brannbiler ble vedtatt i K-sak 30/20.

I 2025 vil bilen være 25 år og nådd sin levetid. Bilen har gammel teknologi og ny bil utstyres for å håndtere hendelser kartlagt i ROS analysen.

A40: NBI 160 SOVESKUR HEMNES BARNEHAGE

Vedtatt i budsjett 2023 med en ramme på kr 438 000. Innhentet pristilbud er på kr 1,1 mill.

Fullfinansiering av prosjektet i 2024, fratrukket utgifter i 2023, forutsetter bevilgning på kr 1 075 000.

Kommunedirektøren foreslår ikke bygging av soveskur før 2026.

A41: BIBLIOTEK STATKRAFTKANTINA

Vedtatt budsjett 2023 kr 1 025 000. Innhentet pristilbud er på kr 2,8 mill. Fullfinansiering av prosjektet i 2024, fratrukket utgifter i 2023, forutsetter en bevilgning på kr 2 400 000.

Kommunedirektøren foreslår ikke tilleggsbevilgning i budsjett 2024.

007: NBI LYDDEMPING AV KLASSEROM KORGEN SKOLE

Støymålinger i rom som brukes av elev med store utfordringer med hørsel. Støynivå er langt over det som er akseptabelt. Tiltak må iverksettes.

O10: TOALETTER KJELLER BARNESKOLE KORGEN

To toaletter i kjeller i barneskolen er i så dårlig forfatning at elevene ikke tør å gå dit. Det er en stor utfordring, da vi ikke har nok andre toaletter og de nevnte toalettene tilhører de minste elevene som har klasserom like ved. Toalettene har luktproblematikk og fremstår som lite tiltalende. Det må etableres en form for ventilasjon i toalettene for å få luftutskifting.

O12: LYDISOLERE BARNEVERNET

Barnevernet gjennomfører daglig samtaler med barn/unge og foresatte/foreldre, dette er samtaler som er konfidensielle. Det er så dårlig lydisolering mellom kontorer og møterom at det som sies i et rom, høres inn rom ved siden av. Dette er ikke forsvarlig med tanke på konfidensialitet, taushetsplikt, GDPR osv.

016: BRANNFØREBYGGENDE TILTAK RÅDHUSET

Branntilsyn, pålegg, trinnvis utbedring av både alarmanlegg, røykvarsling og bygningstekniske forhold ved rådhuset.

A42: INVESTERING KIRKEN KORGEN BÅREHUS

Bårehus Hemnes/Korgen/Bleikvassli: Kjøleromsaggregat benytter en gass som vil være ulovlig. Det medfører at vi ikke får fylt kjølesystem med ny gass ved årlig kontroll. Utskifting av kjøleaggregat må påregnes.

A43: NBI 160 BÅREHUS HEMNES

Bårehus Hemnes/Korgen/Bleikvassli: Kjøleromsaggregat benytter en gass som vil være ulovlig. Det medfører at vi ikke får fylt kjølesystem med ny gass ved årlig kontroll. Utskifting av kjøleaggregat må påregnes.

A44: NBI 160 BÅREROM BLEIKVASSLI

Bårehus Hemnes/Korgen/Bleikvassli: Kjøleromsaggregat benytter en gass som vil være ulovlig. Det medfører at vi ikke får fylt kjølesystem med ny gass ved årlig kontroll. Utskifting av kjøleaggregat må påregnes.

A45: NBI 160 BJERKA ØVRE OG NEDRE KIRKEGÅRDER

Ved Bjerka øvre kirkegård er gjerde allerede brutt sammen på grunn av råte og skader. Det er lovpålagt at kirkegårder skal være inngjerdet. Tårnhuset er ikke i forsvarlig stand og må utbedres. Tiltaket kan utsettes til behandling juni 2024, besparing kr 350.000,- [Fra kirkevergen]

A46: NBI 160 GRAVFERDSUTSTYR

Gravferdsutstyr nye stempel og sikringsutstyr. Gravferdsutstyr er å betrakte som et må tiltak.

Dagens gravrammer/stemplingsrammer er utslitte etter 30 års bruk. I tillegg er kistestørrelse økt i forhold til kister for 30 år siden. Er det en ekstra lang kiste eller ekstra brei kiste kan ikke eksisterende gravramme/stemplingsramme brukes. Det er et HMS-tiltak som er påkrevd. Investering ca. kr 300 000. [Fra kirkevergen]

A47: NBI 160 MINNELUND HEMNES URNER

Navnet minnelund ved Hemnes kirke. Det har tradisjonelt vært større andel av urnegraver på Hemnes kirkegård. Det benyttes i dag kistegraver til urner. Det medfører at arealbruk er uhensiktsmessig. En urnegrav tar 50% av areal som en kistegrav. Ved navnet minnelund som er etablert i Korgen er arealforbruk bare 11 % av urnegrav. Det planlegges både urnegraver og navnet minnelund ved Hemnes kirke.

Hemnes kirkegård – minnelund. Tiltak kan utsettes til 01.01.2025. Konsekvens er at det vil bli flere kistegraver som benyttes til urnegravlegging. Urasjonell arealbruk og øker press på framtidig utvidelse. Kistegrav er 18 ganger større enn en urnegrav i navnet minnelund. [Fra kirkevergen]

A48: NBI 160 MINNELUND KORGEN URNER

Korgen minnelund: Utvidelse av navnet minnelund, eventuelt med urnegraver også.

A49: NBI 160 PARKERING BLEIKVASSLIA

Bleikvassli kirke: I forbindelse med nytt inngangsparti Bleikvassli kirke i 2016 ble det påbegynt ekstra parkering til erstatning for de som gikk bort ved det nye inngangsparti. Fullføres med asfalt, lys og oppmerking.

A50: NBI 160 BLEIKVASSLI KIRKEGÅRD

Bleikvassli kirkegård: Utvidelse av kirkegården i Bleikvassli med nytt gjerde. Hemnes kommune kan selv ta oppgaven jf gravferdslovens §3 eller be fellesråd utføre oppdrag. Det er kjøpt areal allerede i 1954, nå planlegges de siste 2000m2 innlemmet i kirkegård.

Det vil i løpet av få år ikke være ledige graver på denne kirkegården. Gjerdet er fra forrige utvidelse og har store råteskader.

A52: NBI 160 KLARGJØRING AV TOMTER

Anbudskonkurranse for opparbeiding av boligfeltet på Tømmerbakkmoen, viser behov for økte investeringsmidler og er en egen sak som tas til behandling juni 2024. Årlige bevilgninger til klargjøring tomter er uendret fra tidligere.

A53: NBI 160 HOVEDPLAN AVLØP

Tiltak på avløp jfr. gjeldende hovedplan. Konsulentfirma bistår.

A54: NBI 160 HOVEDPLAN VANN

Tiltak på vann jfr. gjeldende hovedplan. Konsulentfirma bistår.

A55: NBI 118 MOMSKOMPENSASJON

Investeringsutgiften er inklusive merverdiavgift. Momskompensasjonen inntektsføres samlet og reduserer finansieringsbehov (låneopptak).

A56: NBI 119 MOTTATTE AVDRAG (FORMIDLINGSLÅN)

Mottatte avdrag formidlingslån.

A57: NBI 119 MOTTATTE AVDRAG (ANSVARLIGE LÅN)

Årlige avdrag på ansvarlig lån Helgelandkraft skal inntektsføres i investeringsregnskap.

A58: NBI 160 TILSKUDD HUSB KIRKEVN 1B+C

Husbanken gir inntil kr 3,5mill. (ikke 3,2 som i vedtatt økonomiplan 2023-2026)

Tilskudd oppdatert og korrigert for tilskudd inntektsført i 2023 (kr 1,4 mill.)

A59: NBI 160 SALG AV KOMMUNALE BYGG

Det bør prioriteres å avhende kommunale bygg, jfr. tilstandsrapport 2022 i hele planperioden.

A60: NBI 160 SALG AV BRANNBILER

Det er mulig å selge bilene fra Hemnesberget, etter nye er anskaffet.

A61: NBI 160 SALG AV NÆRINGSTOMTER

Salg av næringstomt på industriområdet Bjerka.

A62: NBI 190 BRUK AV DISPOSISJONSFOND

Det er ikke foreslått bruk av disposisjonsfond til delfinansiering av investeringer

A63: NBI 190 TILSKUDD FLERBRUKSHALL

Tilskudd /tippemidler til flerbrukshall. Inntekten fra sist vedtatt økonomiplan 2023-2026 er benyttet.

Oppdateres ifm regulering av budsjett og økonomiplan i juni 2024.

Kapittel 6 Tilskuddordninger

Tilskudd fra Hemnes kommune	B2023	B2024
Politiske partier	86 600	90 200
Bygdeutvalg	175 000	182 400
Velferdsmidler	0	0
Tilskudd Radio Korgen	82 100	85 500
Frivillighetssentralen	709 320	739 100
Kirken	3 926 000	4 825 000
Ungjobb	533 700	556 100
Turistinformasjon	51 000	53 100
HASVO	1 789 500	1 864 700
Tilskudd bedrift	164 070	1 000 000
Driftstilskudd PPT Rana (3)	1 527 010	1 975 000
Tilskudd RKK-Vefsn	653 810	681 300
Private barnehager	3 754 131	3 754 131
Idrettslag, drift	497 650	518 600
Idrettsanlegg (kulturformål)	0	0
Idrettsanlegg (kommunal andel priv.spillemidl.anlegg)	352 300	367 100
Idrettsanlegg (løypekjøring, festeavgift)	65 590	68 300
Hemnes jazzfestival	121 410	126 500
Andre kulturformål (årlig utlysning)	243 940	254 200
Klemetspelet	82 030	85 500
Kulturpris	41 120	42 800
Skolemusikk	48 110	50 100
Dirigentlønn	174 760	182 100
Barne- og ungdomsforeninger	16 550	17 200
17.mai	43 790	45 600
Kulturformål ungdom (ungdomsrådet)	94 060	98 000
Kulturpris – ungdomsråd	0	0
Private veger	257 000	267 800
Norsk Landbruksrådgivning	117 710	122 700
Robust landbruk	308 400	321 400
Jordbruksfondets rentemidler	22 410	23 400
Helgeland landbruksstjenester (landbruksvikar)	164 480	171 400
Fiske- og viltforvaltningen	57 720	60 100
Mental Helse	98 480	102 600
LEVE Hemnes	41 120	42 800
Til sammen	16 300 871	18 774 731

Kapittel 7.1 Fondsbevegelser disposisjonsfond

	B2023				B2024			B2025			B2026			B2027		
	B2023	Bruk	Avsatt	31.12	Bruk	Avsatt	31.12	Bruk	Avsatt	31.12	Bruk	Avsatt	31.12	Bruk	Avsatt	31.12
DISPOSISJONSFOND 1	57 590			51 244		37 175			26 052		27 056				34 458	
25699001 DISPOSISJONSFOND 1	36 819	-13 612	250	23 458	-14 069	9 389		-9 149	240		240			6 432	6 672	
25699002 FOND BEREDSKAP	1 000			1 000		1 000			1 000		1 000				1 000	
25699003 PREMIEAVVIK	509			509		509			509		509				509	
25699004 FOND LEDERUTVIKLING	136			136		136			136		136				136	
25699006 INDUSTRIOMTEFOND	13			13		13			13		13				13	
25699009 BYGDEBOK FOR HEMNES	6			6		6			6		6				6	
25699017 SVINGNINGER I KRAFTINNTekte	15 000			15 000		15 000		-1 974	13 026		1 004	14 030		970	15 000	
25699029 KURSMIDLER ANSATTE	70			70		70			70		70				70	
25699056 AVSETNING 2014 (F)	659			659		659			659		659				659	
25699057 AVSETNING 2014 (FMF)	1 150			1 150		1 150			1 150		1 150				1 150	
25699058 AVSETNING 2019 (FMF)	930			930		930			930		930				930	
25699060 SYKEFRAVÆRSARBEID	400			400		400			400		400				400	
25699085 NAV - INTEGRERINGSTILSKUDD	602		7 016	7 618		7 618			7 618		7 618				7 618	
25699086 IDRETTSTIPEND	40			40		40			40		40				40	
25699087 KULTURSTIPEND	50			50		50			50		50				50	
25699088 SPILLEMIDLER EGENANDEL	205			205		205			205		205				205	
25699039 TILSKUDDSMIDLER STARTLÅN				0		0			0		0				0	
	-13 612	7 266	-6 346	-14 069	0	-14 069	-11 123	0	-11 123	0	1 004	1 004	0	7 402	7 402	